

Grāmatu svētki – iespēja bibliotēkām saņemt dāvinājumus

● Grāmatu svētki, kas šogad rajonā notika jau piekto reizi, pulcē aizvien vairāk interesentu.

Grāmatas par 3125 latiem papildinās rajona bibliotēku plauktus. Tāds ir Preiļu rajona 5. grāmatu svētku ieguvums materiālā izteiksmē. Nemateriālā ziņā tas ir vēl lielāks, jo rajona iedzīvotājiem, skolēniem, jauniešiem bija iespēja 19. maijā visas dienas garumā iesaistīties svētku norisēs, aplūkot un iegādāties jaunās grāmatas, tikties ar autoriem, piedalīties konkursos. Dāvanu kartes jaunu grāmatu iegādei dāvināja politiskās partijas, izdevniecības, kā arī privātpersonas. Daža laba grāmata nonākusi arī personīgajā bibliotēkā, jo Grāmatu svētku dalībnieki varēja piedalīties loterijā. Šoreiz Preiļos notika jau piektais, gadskārtējie grāmatu svētki. Tajos ar saviem lasītājiem piedalījās gandrīz 20 rajona bibliotēkas. Grāmatu svētki ir notikums, ko rīko Lauku bibliotēku atbalsta biedrība. Biedrības valdes priekšsēdētāja Biruta Eglīte, kura svētku organizatoriskos darbus uzsāk jau pāris mēnešus iepriekš, jo tie jārīko daudzos Latvijas rajonos, no Preiļu rajona padomes kā balvu saņēma piemiņas lentu ar uzrak-

stu «Grāmatu svētku krustmāte – Biruta Eglīte», kā arī dāvanu – Jāņa Plivdas gleznu.

Pēc svētku atklāšanas Preiļu novada kultūras centrā, ko ievadīja rajona padomes priekšsēdētāja Andra Vaivoda, Preiļu novada domes priekšsēdētāja Jāņa Eglīša un bibliotēku atbalsta biedrības valdes priekšsēdētājas Birutas Eglītes (abas personas ar vienādajiem uzvārdiem radniecības saites gan nesaista) uzrunas, neliela jauno mūziķu koncerta sākās «Latvijas Avīzes» vadītā diskusija «Izglītība un uz zināšanām balstīta ekonomika». Tajā piedalījās LR Ministru prezidents Aigars Kalvītis (TP), izglītības un zinātnes ministre Baiba Rivža (ZZS), Ina Druvieta («JL»), Andris Bērziņš («LC»), Vilnis Kazāks («TB/LNK»), Juris Zaķis (LSDSP).

Svētku ietvaros ar lasītājiem Livānos un Preiļos tika grāmatas «Ar balles korpēm Sibīrijas sniegos...» autore Sandra Kalniete. Savukārt Riebiņos, bet pēc tam Preiļos uzstājās Mudīte Šneidere. Preiļos notika arī «Dadža» lasītāju konference.

Aglonas vidusskolā uz sarunu par tēmu «Vardarbība

● Biruta Eglīte – galvenā svētku «kustmāte». Tagad šis gods apstiprināts oficiāli un iemūžināts uz piemiņas lentas. Foto: A.Stejanovs

ģimenē, sekas, mazināšanas iespējas» aicināja Latvijas Bērnu fonda viceprezidente Vaira Vucāne, bet Preiļos interesenti varēja piedalīties diskusijā «Bērnu un vecāku attiecības ģimenē» ar psihologu, ko piedāvāja laikraksts «Izglītība un Kultūra». Vārkavas novada jaunie literāti un citi rajona bērnu un jauniešu centrā pulcējās uz konkursu «Es savam novadam», kas bija organizēts kopā ar aģentūru «Tēvijas sargs».

Savi pasākumi notika arī bērniem. Livānu 1. vidusskolā uz filmas demonstrējumu un sarunu «Neikdienišķā ikdiena» aicināja Katastrofu medicīnas centra darbinieki.

Jaunākie Preiļu bērni varēja piedalīties zīmējumu konkursā, dalīties iespaidos par iemīļotā literārā tēla Harija Potera gaitām.

Kā informēja rajona galvenās bibliotēkas vadītāja Ināra Batarāga, katra bibliotēka, kas piedalījās svētkos, saņēms dāvanu kartes jaunu grāmatu iegādei, bet kopējās summas lielums būs tieši proporcionāls bibliotēkas līdzdalībai svētku norisē. Tas, pie cik jaunām grāmatām tiks kāda lauku bibliotēka, atkarīgs no tā, cik dalībnieku līdzī bibliotēkas darbiniekiem bija devušies uz svētkiem.

L.Rancāne

Vai tev ir savs «Novadnieks»?

ABONĒ

VISĀS Preiļu rajona pasta nodaļās, redakcijā Brīvības ielā 14, Preiļos, vai internetā www.novadnieks.lv no JEBKURAS mēneša dienas un saņem jau nākamo laikraksta numuru.

Atgādinām, ka Hipotēku bankas «Maestro» kartes ar Ls 50 tās kontā un «Lettglas» stikla izstrādājumu izloze notiks 1. jūnijā.

Loterijas atļauja nr. 757.

ZIŅAS

Goda zīme par līdzdalību Černobiļas AES avārijas seku likvidēšanā

Ar Goda zīmes domes lēmumu diviem Preiļu rajona pārstāvjiem pasniegta Goda zīme par nozīmīgu ieguldījumu un sniegto atbalstu Černobiļas AES avārijas seku likvidētājiem. Tās piešķirtas Livānu novada domes priekšsēdētājam Andrim Vaivodam un rajona padomes galvenajai speciālistei sociālās aprūpes jautājumos Jutai Fadejevai. Apbalvojumu pasniegšana notika Latgales mākslas un amatniecības centrā, tos pasniedza Latvijas savienības «Černobiļa» prezidents Arnolds Verzemnieks.

Ja vēlaties nopeldēties, dariet to droši

Valsts aģentūras «Sabiedrības veselības aģentūra» Rēzeknes filiāle Preiļos informē, ka atbilstoši peldūdēns kvalitātes monitoringam šī gada 8.-9. maijā tika paņemti peldūdēns paraugi no peldvietām Cirišu, Rušonas, Eikša, Salmejas, Pelēču, Limankas, Livānu ezerā, Dubnā, Preiļupē, Daugavā un Feimankas ūdenskrātuvē.

Pēc peldūdēns laboratorisko izmeklējumu rezultātiem kļuvis zināms, ka visi paraugi atbilst Ministru kabineta noteikumu nr. 118 (apstiprināti 2002. gada 12. martā) «Noteikumi par virszemes un pazemes ūdeņu kvalitāti» prasībām. Visas minētajās peldvietās peldēties atļauts.

Pētīs darba tirgu Preiļu novadā

17. maijā Preiļu novada domes pārstāvji noslēdza līgumu ar Nodarbinātības valsts aģentūru (NVA) par projekta īstenošanu Eiropas Sociālā fonda (ESF) līdzfinansētajā aktivitātē «Atbalsts darba tirgus pētījumu veikšanai». Preiļu novada dome līdz ar Ogres novada, Cēsu un Jēkabpils pilsētas domi, kā arī Ventpils Augsto tehnoloģiju parku un citiem pretendentiem bija viens no atklāto projektu iesniegumu konkursa uzvarētājiem.

Kā informē NVA Eiropas Sociālā fonda departamenta pārstāvis Osvalds Zāgs, kopējā projekta izmaksu summa ir 494 970 latu, no kuriem lielāko daļu – 75 procentus – finansē Eiropas Sociālais fonds. NVA ir ESF otrā līmeņa starpnieciskā institūcija, kura pārrauga Eiropas Sociālā fonda resursu efektīvu izmantošanu nodarbinātības un sociālās iekļaušanas jomās.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Saeimas deputātiem vasarā nāksies strādāt ārkārtas sesijās

Pagājušajā nedēļā parlamentārieši nolēma, ka Saeima strādās arī vasarā, turpinot darbu sesiju starplaikā no 23. jūnija līdz 1. septembrim, jo Saeimas prezidijs būs tiesīgs sasaukt ārkārtas sesijas, lai pieņemtu komisiju sagatavotos likumprojektus. Šīs idejas iniciatori, partijas «Jaunais laiks» pārstāvji, bilst, ka vislielākās bažas esot bijušas par to, ka valdība nekontrolēti vasarā varētu izmantot Satversmes 81. pantu, kas tai ļauj pieņemt noteikumus ar likuma spēku.

Nodokļi mazi, tomēr Latvija nabadzīgāka par kaimiņiem

Nodokļu slogs Latvijā 2004. gadā bija 28,6% no iekšzemes kopprodukta (IKP), kas ir otrs zemākais rādītājs starp visām 25 Eiropas Savienības valstīm, atsaucoties uz ES statistikas biroju, ziņo LETA. Vēl mazāki nodokļi ir tikai Lietuvā.

Vienlaikus Latvija pēc iekšzemes kopprodukta uz vienu iedzīvotāju ir 11. nabadzīgākais reģions Eiropas Savienībā. 2003. gadā IKP Latvijā bija tikai 40,9% no ES vidējā līmeņa. Nabadzīgāko reģionu skaitā ir arī Lietuva un Igaunija, tomēr tur iedzīvotāju pirktspēja ir augstāka nekā Latvijā – attiecīgi 45,3% un 48,2%. Tomēr kā visnabadzīgākais reģions ES ir Lublīnas vojevodiste Polijā (IKP uz vienu iedzīvotāju ir 33% no vidējā līmeņa). Bagātākie ļaudis dzīvo Londonas reģionā – 278%.

Eirovizijas festivāls nākamgad būs jāsāk ar pusfinālu

51. starptautiskajā Eurovizijas dziesmu konkursā grupa «Cosmos» ierindojās 16. vietā. Tas nozīmē, ka nākamā gada konkursā, kas pēc somu «monstru» grupas uzvaras notiks Somijā, Latvijai vajadzēs piedalīties arī pusfinālā. Šogad Latvijas tūlītēju iekļūšanu konkursa finālā nodrošināja Valtera un Kažas uzstāšanās pērpavas, kad viņi konkursā bija piekto.

To, ka mūsējie dziedāja labi, apliecina Eurovizijā pārstāvēto valstu žūrijas atzinums – «Cosmos» deta pirmā vieta. Šis atzinums tiktu ņemts vērā, ja tehnisku iemeslu dēļ nebūtu bijis iespējams telefonisks balsojums.

Latvijas iedzīvotāji visskeptiskāk noskaņoti pret valsts dalību ES

No 25 Eiropas Savienības (ES) dalībvalstīm Latvijas iedzīvotāji ir visskeptiskāk noskaņoti pret valsts dalību ES, atsaucoties uz jaunākās, vēl nepublicētās «Eurobarometra» aptaujas datiem vēsta «Diena». Eiropas Komisija (EK), kas ir pētījuma pasūtītājs, datus komentēt vēl nevēlējas, jo galīgais ziņojums vēl neesot gatavs. Taču neoficiāli tika atzīts, ka Latvijas rezultāti ir satraucoši. «Tas ir grūti izprotams, jo pārējās jaunajās valstīs atbalsts vai nu ir stabils, vai palielinās, bet Latvijai tikai krit. Arī ekonomika aug ātrā tempā. Valdībai kādā brīdī būs jānoskaidro, citādi valsti arvien lielāku popularitāti gūs euroskeptiskās partijas,» laikrakstam sacījis avots EK. Saskaņā ar «Dienas» rīcībā nonākušā pētījuma rezultātiem tikai 29% Latvijas iedzīvotāju apstiprināti atbildējuši uz jautājumu, vai valsts dalība ES ir laba lieta. Otrs mazākais skaits – 31% – ir Austrijā, bet izslāvēti euroskeptiskajā Lielbritānijā 33% atzinuši, ka valsts dalība ES ir laba lieta. Latvija pirmo reizi kļuvusi par valsti, kurā Eiropu atbalsta vismazāk iedzīvotāju. Eiropas vidējais skaits ir 49%, lielākie optimisti esot atrodami Luksemburgā, Nīderlandē un Īrijā, kur to par labu lietu uzskata ap 70% iedzīvotāju. Latvijā atbalsts ES pastāvīgi samazināties kopš iestāšanās brīža, un jau agrāk pie mums bija visvairāk cilvēku – virs 40%, kas dalību ES uzskatīja par «ne labu, ne sliktu lietu». Taču, atbalstam noslidot zemāk par trešdaļu iedzīvotāju, Latvijas sabiedriskā doma sākusī satraukt arī Briseli.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālr. 53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

53-07058, 53-07059 (žurnālistiem). Fakss 53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales drukā» Rēzeknē.

Mājas lapa internetā: www.novadnieks.lv

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(otrdien, piektdien).

INFORMĀCIJA

«Iebkura vara nāk no tautas.
Un nekad vairs pie tās
neatgriežas.»
J.Laubs

PREIĻU NOVADA DOMĒ

16. maijā notikušās Preiļu novada domes kārtējās sēdes materiālu izklāsta turpinājums. Sākums 19. maija numurā.

Pārdos izsolē nekustamo īpašumu

Nolemts atsavināt, pārdodot izsolē, Preiļu pašvaldības nekustamo īpašumu Rēzeknes ielā 24a (divstāvu būve un zemes gabals), kur pašlaik atrodas rajona galvenā bibliotēka. Nekustamā īpašuma privatizācijas komisija šajā sakarā rīkos izsoli.

Divi projekti gatavi iesniegšanai ERAF

Vienbalsīgi pieņemts lēmums piedalīties Eiropas Reģionālās attīstības fonda (ERAF) izsludinātajā atklātajā projektu konkursā apakšaktivitātē «Transporta sistēmas organizācijas optimizācija un satiksmes drošības uzlabojumi apdzīvotajās teritorijās» ar projektu «Aglonas - Liepu ielu krustojuma rekonstrukcija». Projekta kopējās izmaksas ir 45 034,31 lats, priekšfinansēšanas avots ir projekta pieteikuma iesniedzēja (domes) pašfinansējums no 2007. gada domes budžeta.

Minētajā ERAF projektu konkursā nolemts iesniegt arī projektu «Talsu ielas turpinājuma rekonstrukcija no Raiņa bulvāra līdz Liepu ielai». Projekta kopējās izmaksas – 80 582,08 lats.

Arī šajā gadījumā priekšfinansējuma avots būs domes līdzekļi no 2007. gada budžeta.

Par jauna apvedceļa izbūvi

Domnieki nolēmuši veikt cenu aptauju «Apvedceļa izbūve Preiļu pilsētas dienvidrietumu daļā» tehniskā projekta izstrādei. Šī aptauja nepieciešama tādēļ, lai zinātu, cik naudas būs vajadzīgs, jo daļu finansējuma šim mērķim jau piešķirusi valdība.

Apvedceļš Preiļos ir ļoti nepieciešams. Tā izbūve savulaik bija iekļauta pilsētas ģenerālplānā jau 1988. gadā.

Palielinās statūtu pamatkapitālu

Nolemts statūtu pamatkapitāla palielināšanai apmaksāt Preiļu novada domes daļu 1600 latu apmērā SIA «Atkritumu apsaimniekošanas Dienvidlatgales starppašvaldību organizācija». Apmaksa tiks veikta no domes budžeta šim mērķim jau paredzētajiem līdzekļiem.

Izstrādāti noteikumi par palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā

Saskaņā ar likumu «Par palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā» un «Par sociālajiem dzīvokļiem un sociālajām dzīvojamām mājām» prasībām, novada

dome izstrādājusi savus saistošos noteikumus. Tie novadā noteiks kārtību, kādā personas, kuras ir tiesīgas saņemt palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā, reģistrējamās palīdzības reģistrā un izslēdzamas no tā, kā var saņemt palīdzību dzīvokļa jautājumos.

Domnieki apstiprināja šos noteikumus un uzdeva domes izpilddirektoram normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā reģistrēt tos Reģionālās attīstības un pašvaldību lietu ministrijā.

Apbalvos labākos novada skolu audzēkņus

Deputāti apstiprināja 2005./2006. mācību gada olimpiāžu laureātu prēmēšanas nolikumu. Līdzekļi prēmiju izmaksai paredzēti budžeta sadaļā «Pārējie izdevumi».

Šogad vienreizējas naudas balvas būs sekojošos apmēros. Par iegūto pirmo vietu valsts olimpiādē (konkursā) – 20 lats, par otro, trešo vietu, kā arī par saņemto atzinību – 15 lats. Par Latgales novada olimpiādē iegūto pirmo vietu skolēns saņems 15 latus, bet par otro, trešo vietu un iegūto atzinību – 10 latus. Prēmijas par uzvarām rajona olimpiādē vai konkursā: pirmā vieta – 10 lats, otrā, trešā vieta un iegūtā atzinība – pieci lats. Šim nolūkam no domes budžeta būs vajadzīgi aptuveni 1500 lats.

Pēc Preiļu novada domes sēdes materiāliem sagatavoja L.Kirillova

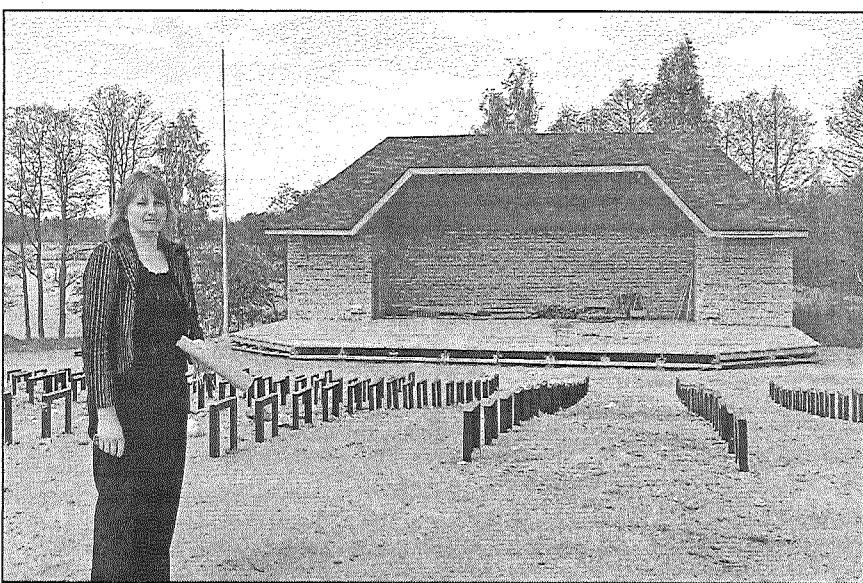
AGLONAS PAGASTĀ

Gaida estrādes atklāšanu un sapņo par trosu ceļu uz Upursalu

— Cerams, ka nekādu aizķeršanos nebūs un Jānos Aglonas pagasta iedzīvotāji varēs saulgriežu svētkus sagaidīt uz jaunās estrādes, — teic pagasta padomes priekšsēdētājs Ināra Bartkeviča un aicina aplūkot vietu, kur pērn ruden iesāktās jaunbūves aprises Cirišu ezera krastā jau iezīmējušas pavisam skaidri.

Iepriekš ciemata un pagasta ļaudīm labiekārtotas vietas sarīkojumiem brīvā dabā nebija, tāpēc estrādes celtniecība bija viens no sapņiem, kura īstenošanu visi gaida ar nepacietību. Tā kā pašvaldībai ir laba sadarbība ar kaimiņiem no Krāslavas rajona Grāveriem, Kastuļinas un Šķeltovas, šāda objekta būve paver jaunas iespējas arī kopīgiem kultūras sarīkojumiem.

Pašlaik estrādē, kas atrodas ezera krastā pie Aglonas vidusskolas, darbi paveikti tiktāl, ka gaida ierodamies elektriskus, kuriem jāiekārto apgaismojuma tīkli. Iebūvētas metāla pamatnes skatītāju soliņiem, sarunāts arī materiāls un meistari solu koka virsmu izgatavošanai. Estrādes grīdai vēl nepieciešams uzlikt otrās kārtas klājumu, kā arī veikt labiekārtošanas darbus, uzliekot bruģi. Deputāti ir nolēmuši, ka taupības nolūkos pašvaldības speciālisti izvēlēsies un iegādāsies bruģi, bet tā klāšanas darbiem meklēs speciālistus.

● Te dziedās gan dvēsele, gan arī balsis skanēs pāri visam ezeram, rādot topošo estrādi, teic Aglonas pagasta padomes priekšsēdētājs Ināra Bartkeviča. Foto: A.Stepanovs

— Mūsu pašdarbnieki un kultūras dzīves speciālisti, kuri estrādi jau vairākkārt aplūkojuši, ir secinājuši, ka vieta ir ļoti laba. Te dvēselei ir jādzied, tad arī dziesmas skanēs pāri visam ezeram, — priecājas I.Bartkeviča.

Vienlaikus, šovasar īstenojot programmas INTERREG projektu, aglonieši estrādes tuvumā plāno ierīkot arī ugunsкура vietu, bet Cirišu ezera krastā – laivu pie-

stātņi. Esot arī vēl kāds sapnis. Sadarbībā ar akciju sabiedrību «Latvijas Valsts meži» pašvaldība iecerējusi veikt nopietnas pārmaiņas Upursalā, ierīkot tur dabas taku, uz kuru no laivu piestātnes vestu trosu ceļš. Tā Aglonā būtu vēl viena iespēja, kā radīt apstākļus, lai atbraukšie tūristi un ciemiņi te uzturētos pēc iespējas ilgāk un viņiem būtu interesanti.

L.Kirillova

DZĪVESSTĀSTS

Ar Preiļu Valsts ģimnāzijas fizikas skolotāju ELEONORU BLEIVI tiekamies dienā, kad skolā izskanējis pēdējais zvans. Zilo ceriņu ķekari un baltās narcises vāzēs atdzīvina ne tikai skolas foajē, bet arī visnotaļ lietišķo un stīvo fizikas kabineta gaisotni. Arī tajā vēl tikai pirms pāris stundām ģimnāzijas pēdējā kursa audzēkņi klusībā sūtījuši atvadas reti milētājiem, bet nepieciešamajiem fizikas priekšmeta atribūtiem – tabulām, shēmām, mērparātiem, iekārtām, formulām. Bet nav jau tik traki. Ar gribspēku un apņemšanos līdz sekmīgai atzīmei ticis katrs, kas vien to pats gribējis, un arī fizika kopā ar citiem priekšmetiem ir bijis tas pamatakmens, no kā būvēta jaunā cilvēka videjā izglītība.

● Eleonora Bleive savu skolotājas gaitu sākumā.

Ar fiziku piepildīts laiks

Augstākais sasniegums – audzēkņu panākumi

Ģimnāzijā aizvadīta ne tikai pēdējā zvana diena. Skolā 19. maijā ciemojās arī LR Ministru prezidents Aigars Kalvītis, izglītības un zinātnes ministre Baiba Rivža. Uz sarunu par izglītībā būtiskiem jautājumiem bija uzaicināti rajona izglītības iestāžu direktori, bez tam vairāki rajona pedagogi saņēma Ministru prezidenta pateicības rakstus. Starp šiem skolotājiem bija arī Eleonora Bleive. Pēc tam ilggadējā pedagoģe tika uzaicināta nofotografēties kopā ar Aigaru Kalvīti.

Pavasaris skolotājai nācis arī ar citiem kāmiem pārsteigumiem. Saņemta atzīnība no rajona padomes par veiksmīgu audzēkņu sagatavošanu valsts fizikas olimpiādei. Arī pērnajā pavasarī Eleonoras Bleives audzēkņi fizikas olimpiādē valsti ieguva godalgotas vietas. Andrejs Sabanskis tika uzaicināts un piedalījās pasaules jauno labāko fiziku olimpiādē. Iespējams, ka uz pasaules olimpiādi jauniešiem būs jādodas arī šogad. Oficiālais uzaicinājums vēl nav saņemts, bet telefonsarunā ar Latvijas Universitātes profesoru, kas nodarbojas ar valsts spēcīgāko fiziku komandas sastādīšanu, tas jau paziņots. Audzēkņa piedalīšanās pasaules olimpiādē skolotājam ir augstākais sasniegums.

Skolotājas darba mūža pēdējā zvana savilpojošais brīdis pārdzīvots jau 51 reizi. 1. septembra zvans viņu aicinājis klasē kopš 1954. gada. Aicinās arī šoruden. Ja vien veselība atļaus, piebilst skolotāja. Tālu skolas dzīves esošu skeptiķu zināšanai, ka būtu jādod vieta jaunajiem pedagogiem, jāpaskaidro, ka jauni entuziasti šī priekšmeta mācīšanai tik viegli nav vis atrodam.

Skolā pagājuši visi mani darba gadi, par sevi saka Eleonora Bleive. Visi – Preiļos. «Tu tā laba, tu tā sliktā, tu – mans mūžs», ar smaidu un ar dzejas rindām par skolu saka skolotāja.

Dzimusi tagadējā Sutru pagastā, mācījusies Vanagu pamatskolā. Pēc Līvānu 1. vidusskolas absolvēšanas Latgales meitēns iestājās Latvijas Valsts pedagoģiskajā institūtā, matemātikas nodaļā. Tolaik pastāvēja gan Preiļu, gan arī Līvānu rajons, un, kamēr Eleonora kārtoja izrakstīšanos, vietas augstskolas kopmītnēs jau bija sadalītas. Eleonorai tajās vieta neatradās. Kopmītnes meklējot, bija nokavētas arī pirmās lekcijas. Un visi notikumi studiju sākumā iegroziņās tā, lai meitēns nonāktu fizikas nodaļā.

Pirmo reizi klases priekšā jauniņā Eleonora stājās Preiļu skolā, kas atradās pili. Apkārtnē bija skaista, zaļojo kuplie parka koki, ziedēja puķes. Taču klases bija caurstaigājamas. Fizikas kabinetam vieta ierādīta trešajā stāvā. No stundā vajadzīgām lietām bija vecs ampērmetrs. Ar puikām nočiepuši dēļus no aizžogojuma, kas palikuši pēc lauksaimniecības izstādes. Zēni tos noēvelējuši, un tapuši pirmie pašdarinātie uzskates līdzekļi laboratorijas darbam par slīpo plāksni.

Pirmie darba gadi palikuši atmiņā arī ar baltajiem meiteņu priekšautiem, ko viņas uzlika svētkos. Meitenēm pienācās nēsāt tumšas skolas formas kleitas ar baltām apkaklītēm. Skolotājas valkāja melnu vai tumšzilas safrīna virsvalkus.

Pēc desmit gadiem skola teica atvadas pilij un pārcēlās uz jaunuzbūvētu ēku. Tā bija kā sapnis, saka pedagoģe. Fizikai bija savs kabinets ar laboratoriju blakus. Tika

● Fizika un skola ir visa mana dzīve, mans darbs, mana aizraušanās. Mana darbiena un brīvdiena, atzīst skolotāja Eleonora Bleive. Bet šie ziedi pasniegti dienā, kad pateicība par darba mūžu saņemta arī no Latvijas valdības. Foto: L.Rancāne

sapirkti arī visi uzskates līdzekļi, kas nepieciešami stundām vidusskolas klasēs. Mēbeļu gan pietrūcis. Pēc gadiem, pārceļoties uz ģimnāziju, atkal nācies piedzīvot līdzīgus apstākļus. Pie jaunām un modernām mēbelēm ģimnāzijas fizikas kabinetā tikts tikai pēdējos gados. Nevienš jau nezina, kādam Latvijas skolās vajadzētu izskatīties modernam fizikas kabinetam, domā Eleonora Bleive, piemērot iecerēto celtniecības pabeigšanu ģimnāzijas piebūves otrajā stāvā. Nozares speciālisti, kas apmeklējot ģimnāziju, gan uzskatīti, ka šeit redzamais atbilstot mūsdienīga kabineta prasībām.

Atzīmes nedāvināja

Gandrīz visi šie gadi, ar ļoti mazu izņēmumu, nostrādāti vidusskolas posmā. Darbs padevās labi, — no gadu augstumiem vērtējot to laiku, kad skola iepazīna jauno skolotāju, tagad atceras Eleonora Bleive. Viņas vienīgā nelaime bijusi tā, ka atzīta par pārāk prasīgu. Atzīmes tā vienkārši nav dāvinājusi. Par to bāruši visi. Skolas vadība. Vecāki. Sirds gan sāpējusi, bet skolotāja nekļuvusi pielaidīgāka. Bērnam jāsaprotot, ka laba atzīme nopelnāma ar darbu. Skolotāja atzīnīgi vērtē sistēmu, kad skolās tika ieviesta padziļināta priekšmetu apgūšana. Ir vairāk iespēju strādāt ar tiem skolēniem, kas patiešām interesējas par vienu vai otru priekšmetu.

Tagad ģimnāzija un arī skolotāja iesaistījusies jaunā projektā dabaszinātņu priekšmetu apguves uzlabošanai. Projekta īstenošana notiek par Eiropas naudu. Ģimnāzija ir viena no 12 pilotskolām, kas Latvijā kā pirmās piedalās šajā projektā. Šī gada desmitklasnieki jau ir projekta dalībnieki. Ģimnāzija saņēmusi dažādas ierīces dabas zinību priekšmetu kabinetiem. Ar jaunām mēbelēm un iekārtām demonstrēšanai,

mērīšanai var lepoties arī fizikas kabinets. Vai būs attiecīgi rezultāti? Skolotāja Eleonora Bleive rāda nupat notikušā diagnostiskajā kontrolārba materiālus, kas jālabo. Tie parādīs pirmā vispārīgā kursa audzēkņu zināšanas, kas gūtas pirmajā projekta īstenošanas gadā. Bijis dots uzdevums izskaidrot, kā gaisā turējusies aerodinamikas akrobāti, kas uzstājās šī gada olimpisko spēļu noslēgumā Turīnā. Skolotāja jau ieskatījusies darbos. Dažā labā gan esot sarakstīti tie brīnumi. Tomēr kopumā Eleonora Bleive uz jauno fizikas programmu skatās cerīgi.

Paralēli fizikai – dejas un ziedi

Šķiet, fizika, kur valda stingrs aprēķins, kur viss pakļaujas prātam, ir grūti savienojama ar dejām, kas saistītas ar cilvēka jūtu pasauli un emocijām. Eleonora dejoja pati, kā arī gadu desmitiem vadīja skolas un Preiļu kultūras nama deju kolektīvus, ar tiem piedalījās dziesmu un deju svētkos. Bet līdz dejai aizveda nejausība. Piecdesmito gadu beigās Maskavā notika Vispasaules studentu un jaunatnes deju festivāls. Arī katrai padomju republikai tur vajadzēja būt pārstāvētai. Latvijas delegācijas organizatori sāka ar to, ka savāca jauniešu pārstāvjus no visiem rajoniem. Rīgā katru nomērijuši pēc auguma, izvēlējusies pēc stājas, pēc matu krāsas, pēc ritma izjūtas. Starp tiem, kas atbilduši noteiktiem kritērijiem, tūkusi arī jaunā Preiļu skolotāja. Izveidots deju kolektīvs, kas veselu mēnesi slaveno horeogrāfu vadībā mācījies deju iestudējumus. Arī Maskavā notikuši ilgi mēģinājumi, pat naktīs, jo dienā svelmē piekarstajos stadionos nav bijis iespējams izturēt.

Pēc atgriešanās Eleonora sāka mācīt dejas skolā, vadīt kolektīvus, iemācījās lasīt

deju aprakstus, vāca tos kopā. Vēl tagad fizikas kabinetā viena no skapja atvilktnēm ir pilna ar deju aprakstu kladēm.

Eleonora aizraujas ar dāliju audzēšanu. Kaut arī tās prasa lielu noņemšanos, jo pilnā dzīvoklī gumi pa ziemu izkalst, bet lauku mājā, kuru Eleonora un viņas brālis izmanto vasaras atpūtai, sasilst, tomēr ik gadus viņas koptās puķes sveicina ar bagātu krāsu gammu. Viņa seko līdzī kultūras dzīves norisēm, cenšas nepalaidēt garām nevienu koncertu vai teātra izrādi Preiļos. Pērn guvusi daudz iespaidu fizikas skolotāju asociācijas rīkotajā ceļojumā pa Šveici.

Skolotāja darbs nav iedomājams bez audzināšanas

Mani uztrauc tas, ka tagad skolās vajadzīgas visādas papildus specialitātes, pieprasa, lai būtu psihologi un sociālie pedagogi. Manā laikā to visu skolotājam iemācīja reizē ar mācāmo priekšmetu, saka ilggadējā pedagoģe. Mācību praksē, kad topošais skolotājs vadīja atklātās stundas, klasē atradās arī psihologs un pedagogs – prakses vadītājs. Tagad mācību praksē uz skolu atsūta «bērnu», jauniņu studentu, un dari ar viņu, ko gribi.

Eleonora Bleive dzīvē izvadījusi 13 audzināmās klases. Katra no tām, un ikviens skolēns atsevišķi, labi saglabājušies atmiņā. Pērnvasar satikšanos organizējusi klase, kam pēc izlaiduma bija aizritējuši 25 gadi. Uzaicināta arī bijusi audzinātāja. Tiekoties pārrunāti skolas gadi, vaļsirdīgi un atklāti spriests par dzīvi. Skolotāja saka, ka tie esot lielākie gandarijuma brīži, kad bijušie skolēni pasaka paldies un pastāsta, ko dzīvē izdevies sasniegt. Jutusies tik labi un laimīgi. Eleonoras Bleives skolēni katru gadu ar panākumiem piedalās fizikas olimpiādēs. Tas prasa lielu darbu gan no skolēna, gan pedagoga. Skolotāja pēc mācību stundām nesteidzas mājā, viņas stundu grafikā ir atsevišķi paredzēts laiks nodarbībām ar talantīgajiem jauniešiem fizikā individuāli. Arī tie, kas jau studē, nereti meklē skolotājas palīdzību, lai tiktu galā ar augstskolā uzdotajiem darbiem.

Daudzi no bijušajiem skolēniem tagad ieņem vadošus amatus, arī rajonā, Preiļos. Vairāki kādreizējie skolēni kļuvuši par kolēģiem ģimnāzijā. Jaunā fizikas skolotāja reiz pārsteigusi Eleonoru, jo stundā izmantojusi materiālu, kas saglabāts no pašas skolas gadiem, kad fizikas stundā to viņai mācījusi Eleonora Bleive.

Atmiņā palikusi arī tā klase, kurā mācījās viņas dēls. Neparko neesot gribējusi audzināt klasi, kurā pašas atvase. Bet apstākļi tā iegroziņusies. Eleonora Bleive labi atceras visus tās klases gudros puīšus, kas piecu ballu sistēmā zemāk par četrinieku nenolaidušies. Gandrīz visi devušies studēt un tagad iekārtojušies labos amatos. Arī dēls kļuvis par celtniecības inženieri. Kopā ar ģimeni, kurā ir divas meitas, dzīvo Kuldīgā. Eleonoras dzīvesbiedrs ļoti agrī, neārstējamas slimības pieveikts, aizgāja aizsaulē. Pēc smagā zaudējuma Eleonora vientulībai nepadevās, laiku piepildot ar fiziku, ar skolu, ar stundām, ar skolēnu gatavošanu olimpiādēm, ar domām par jauniem projektiem.

Kad absolventi atvadas no skolas, Eleonora Bleive viņiem novēl siltu sauli sejā, labu ceļu vēju. Paiet laiks, un kāds no bijušajiem audzēkņiem jau atkal atnāk pateikt paldies savai skolotājai.

L.Rancāne

Aglonas pagastā

■ GRIB RĪKOT BĒRNŪ VASARAS NOMETNES. Aglona ir viena no tām pašvaldībām, kur dažādas iestādes un organizācijas vislabprātāk vēlas rīkot vasaras atpūtas nometnes. Tam par iemeslu ir skaistā daba un ūdeņu tuvums. Kārtējā pagasta padomes sēdē deputāti devuši savu piekrišanu tam, ka šogad Aglonā jūlija beigās tiks rīkota atpūtas nometne «Egle».

Atpūtas un sporta nometņu rīkošanai visbiežāk tiek izmantotas Aglonas internātvīdusskolas un Aglonas vidusskolas telpas. Parasti ik vasaru tiek rīkotas četras līdz piecas nometnes.

■ GAIDA, KAD BAZILIKA PĀRŅEMS ATTIESĀTOS ĪPAŠUMUS. Deputāti padomes sēdē izskatījuši Augstākās tiesas Civillietu tiesu palātas pagājušā gada 20. oktobra spriedumu par zemes un nekustamo īpašumu Jaunaglonā nodošanu Aglonas bazilikas īpašumā. Pašvaldība ir sagatavojusi un piedāvājusi Aglonas bazilikas vadībai šo īpašumu pieņemšanas un nodošanas aktu, taču atbilde uz aizsūtīto vēstuli joprojām nav saņemta. Parakstīt pieņemšanas nodošanas aktu Rīgas metropolijas Romas katoļu kūrīja pilnvarojusi Aglonas bazilikas draudzes dekānu Andreju Aglonieti.

■ SAGATAVOTS VĒRTĪGS MATERIĀLS — «VIDES PĀRSKATS». Aglonas pagasta teritorijas plānojuma izstrādāšanas sakarā pašvaldība bija pasūtījusi un tagad saņēmusi vērtīgu materiālu — «Vides pārskata» darba versiju, ko atbilstoši līgumam sagatavojuši Daugavpils Universitātes ķīmijas un ģeogrāfijas katedras speciālisti. Šim pētījumam izmantoti līdzekļi, ko pašvaldība saņēma no valsts teritoriālā plānojuma izstrādei.

Kā informē pašvaldības vadītāja Helēna Streiķe, pagasta teritorijā ir daudz aizsargājamo objektu, vēstures pieminekļu. Pārskatā izanalizēti arī pagasta augšņu un klimatiskais raksturojums, izpētītas pagastā esošās derīgo izrakteņu atradnes — piemēram, vietas, kur atrodami kaļķieži, kas noder augšņu kaļķošanai, smilšu un grants ņemšanas vietas, kur jau pašlaik tiek ņemts materiāls jaunbūvējamās sporta halles celtniecībai. Pētījums noderēs arī tajos gadījumos, kad ir jāpieņem lēmums par būvniecību aizsargājamās dabas teritorijās.

■ CEĻU FONDU CENŠAS IZMANTOT LIETDERĪGI. Pašvaldības ceļu (ielu) fondā dažādiem darbiem šogad pieejami 18 120 latu. Kā informē pagasta padomes priekšsēdētāja Helēna Streiķe, aprīļa beigās no šīs summas bija izlietoti jau gandrīz 13 tūkstoši latu. Cenšoties fonda līdzekļus izmantot pēc iespējas lietderīgāk, tiek plānoti ne tikai ceļu un ielu uzturēšanas darbi, bet atļūcināta nauda arī nopietnākiem remontiem. Šogad, piemēram, būs iespējams sakārtot kāda līdz šim neizbraucama lauku ceļa posmu 1,5 kilometru garumā. Līdzīgā veidā arī pērn tikuši sakārtoti vairāki objekti — ceļš no Terehovas līdz Meiruļiem, kā arī pērnā pavasara lietavās izskalotā caurteka Repšos. Tur gan remontdarbiem bija vajadzīgi 9000 latu, kuru lielāko daļu pašvaldība ieguva kā valsts piešķirto palīdzību plūdu sekū likvidēšanai.

■ ANULĒ DEKLARĒTĀS DZĪVESVIETAS. Praktiski katrā pagasta padomes sēdē deputāti izskata jautājumus par deklarētās dzīvesvietas anulēšanu. Visvairāk šādu problemātisku gadījumu tiek konstatēti Jaunaglonas arodvidusskolā, kuras audzēkņi, uzsākot mācības izglītības iestādē, savulaik bija pierakstījušies skolas kopmītnēs. Pēc mācību beigšanas viņi ir aizbraukuši, taču «aizmirsuši» deklarēties jaunajā dzīvesvietā.

■ LEMJ PAR ZVEJAS ATĻĀUJU IZSNIEGŠĀNU. Katru pavasari pagasta padomes deputātiem nākas lemt par zvejas atļauju izsniegšanu. Aglona ir bagāta ar ezeriem, tāpēc zivju kārotāju ir daudz. Šogad vismazākais limits piešķirts zušū zvejai, tos drīkst ķert tikai ar četriem mūrdiem. Lielākais pieprasījums ir atļauju saņemšanai zivju zvejai ar tīkliem. Maksimālais tīkla garums ir 50 metri, ko zvejnieki arī parasti pieprasa. Vispopulārākie zvejas ezeri ir Ciriša un Bērzgales ezers.

Pašlaik ūdeņos ir noteikts zvejas lieguma laiks, jo daudzām zivju sugām sācies nārsts. Pašvaldības vadītāja uzskata, ka būtu vajadzīga lielāka Daugavpils reģionālās vides pārvaldes inspektoru aktivitāte, jo vairākās vietās manīti uzdarbojamiem maluzvejnieki. Pērn inspektori strādāja aktīvi.

Siltuma piegādātāji gatavojas nākamajai apkures sezonai

Aizvadītā apkures sezona uzņēmumiem, kas nodarbojas ar siltuma ražošanu, bijusi grūtāka un arī nedaudz garāka nekā citkārt, atzīst SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājs Jānis Mūrnieks un viņa kolēģis no SIA «Līvānu siltums» Valērijs Priluckis. Gaisa temperatūra, kas vairākas nedēļas turējās pat zem minus 25 grādu atzīmes, bija nopietns pārbaudījums gan katlu mājām, gan siltumapgādes sistēmai kopumā. Kāda pieredze no tā gūta un kā uzņēmumi gatavojas nākamajai apkures sezonai?

Profilaktiskos remontus sāka jau aprīlī

Ragavas jātaisa ziemā, pārliecināts Jānis Mūrnieks, tāpēc katlu māju remontu Preiļos uzsākti jau dažas dienas pēc apkures sezonas beigām. Tā Celtnieku ielas dzīvojamā namu masīva kurinātavā profilaktiskie darbi jau beigušies — apkures katli iztīrīti un pienācīgi salabota siltumtrase, kur ziemā bija radušies bojājumi. Lielu finanšiāli ieguldījumi šajā katlu mājā nav paredzēti, izņemot vairāku jaunu cirkulācijas sūkņu uzstādīšanu.

Sobrīd visi katli apstādīnāti centrālajā katlu mājā. Siltais ūdens pilsētas centrālā dzīvojamā namu masīva daļā tiek ražots ar koģenerācijas stacijas palīdzību. Apkures katli, kuri ziemā darbojas ar šķeldu, tiek tīrīti, vairākās vietās notiek metināšanas darbi, kas jāizdara nekavējoties. Speciālistiem ir skaidri zināms, kas jāsakārto, lai nerastos problēmas jau nākamās apkures sezonas sākumā. Tikko viens ar šķeldu darbināmais katls būs sagatavots, tas sāks darboties un karstais ūdens visā pilsētā tiks nodrošināts, tāpēc iedzīvotājiem nenāksies saskarīties ar kādām grūtībām un ierastais komforts būs.

Vienkāršāka situācija ir ar gāzes apkures katliem, kuri tīrīšanai un sakārtošanai darbam daudz laika nevajag, jo dabas gāze ir salīdzinoši

tīrs kurināmais. Arī katli ir vienkārši apkalpojami, skaidro J. Mūrnieks.

Janvāra aukstākajās dienās apkures traucējumi vislielākās problēmas sagādāja «Lauktechnikas» dzīvojamā namu mikrorajonā. Deviņdesmito gadu sākumā katlu mājā uzstādītais novecojušais katls no lietotām sekcijām nespēja nodrošināt pietiekami augstu apkures temperatūru. Apkures sezonas laikā tur tika uzstādīts viens jauns papildu katls, bet otrs tiks nomainīts šovasar. Remonts ielānāts jūlijā. Pašlaik notiek cenu aptauja, lai izvēlētos piegādātāju.

Remontēs katlu mājas lauku ciematos

Uzņēmuma pārziņā ir arī katlu mājas Aizkalnes un Preiļu pagastu centros. Šovasar iecerēts un jau nākamēnes sāksies Aizkalnes pagasta centra katlu mājas kapitālais remonts. Tur jānomaina abi apkures katli. Izsludinātā darbu konkursā labāko piedāvājumu iesniedza SIA «Preiļu santeniņš». Remonts ievērojami uzlabos siltuma padevi ciematā nākamajā apkures sezonā.

Līčos katlu mājā lieli ieguldījumi nav plānoti, tur notiks tikai nepieciešamie profilaktiskie remontu. Tāpat profilaktiskais remonts bez lielās līdzekļu piesaistes drīz sāksies Cēsu ielas katlu mājā. Turpmākajos gados pare-

dzēts šo kurinātavu likvidēt un dzīvojamās namus pieslēgt apkurei, ko nodrošinās pilsētas centrālā katlu māja Liepu ielā.

Gatavo šķeldu un malku nākamajai sezonai

SIA «Preiļu saimnieks» strādnieki tūdaļ pēc apkures sezonas beigām uzsāka kurināmā sagādi jaunajai sezonai — tiek gādāta malka un šķelda. Iepirkti jau vairāk nekā 500 kubikmetri malkas, kas tagad jāsavāžē un jāsakrauj, lai apžūst. Nepārtraukti tiek papildināti šķeldas krājumi, pašlaik iepirkti jau aptuveni 3000 kubikmetri kurināmā. Tā gan ir tikai neliela daļa no nepieciešamā, jo sezonas sākumā jābūt sagatavotiem apmēram 32 000 kubikmetru. Šo kurināmo uzņēmums gatavo gan pašu spēkiem, gan iepērk no piegādātājiem, ar kuriem noslēgti līgumi. Uzņēmuma vadītājs gan atzīst, ka kurināmā cenas nepārtraukti pieaug, tomēr kredītaistības ar piegādātājiem pakāpeniski uzlabojas.

Par apkuri var maksāt arī vasarā

SIA «Preiļu saimnieks» valdes priekšsēdētājs informē, ka par apkuri nākamās sezonas kontā iedzīvotāji var maksāt arī vasarā. Pašvaldībā nav ieviests divpakāpju tarifs, kad daļu apkurei domātās summas iedzīvotājiem obligāti jāsamaksā vasarā, taču, lai sabalansētu personīgos izdevumus, ikviens ir tiesīgs izvēlēties iespēju daļu dzīvokļu apkurei nepieciešamo izdevumu maksāt jau iepriekš. J. Mūrnieks atzīst, ka daļa pilsētnieku tādu iespēju labprāt izmanto.

Apkures sezonas beigās

komunālo pakalpojumu izmantotāji uzņēmumam bija parādā aptuveni 60 000 latu. Šajā summā ietilpst arī par apkuri nesamaksātā nauda. Kopumā situācija pašvaldībā ir apmierinoša, jo parādu summas lēnām, bet nepārtraukti samazinās.

Līvānos vairāk centīsies izmantot šķeldu

Arī SIA «Līvānu siltums» vadītājs Valērijs Priluckis atzīst, ka aizvadītā apkures sezona pilsētā bijusi gara un sarežģīta. Lai gan janvārī bija uzņakuši aukstumi un siltuma patēriņš krietni audzis, trasēs nopietnas avārijas nav gadījušās.

Šīs vasaras darba plānos ir paredzēts katlu mājas remonts, kas jau uzsākts, kā arī dažādas hidrauliskās pārbaudes. Ši iemesla dēļ Līvānos iedzīvotāji pašlaik nesaņem karsto ūdeni. V. Priluckis pastāstīja, ka galvenais uzdevums ir uzstādīt papildus apkures katlu, kas darbosies ar šķeldu. Tā kā dabas gāzes cenas nepārtraukti aug, šī ir vienīgā izeja kaut nedaudz nobremzēt tarifu kāpumu. Plānots, ka tas būs Valmierā ražots apkures katls, jo šis uzņēmums cenu aptaujā ir iesniedzis visizdevīgāko piedāvājumu. Lī šim SIA «Līvānu siltums» 60% pilsētas patērētājiem nepieciešamā siltuma saražoja, izmantojot šķeldu, bet iztrūkstošajai daļai izmantoja dabas gāzi.

Pilsētas vienīgās katlu mājas vajadzībām aizvadītajā sezonā bija nepieciešami aptuveni 45 000 kubikmetru šķeldas, bet rudenī krājumā jau ir jābūt vismaz 60 000 kubikmetru. Tas nozīmē, ka papildus būs jāiepērk ievērojams kurināmā daudzums.

L. Kirillova

Vairāku vienas sugas dzīvnieku turētājiem jāvēršas Pārtikas un veterinārajā dienestā

Ja mājas jeb istabas dzīvnieku īpašnieks vai turētājs vienā dzīvesvietā vienkopus tur piecus vai vairāk vienas sugas siltasinu dzīvniekus, piemēram, suņus, viņam par to ir jāinformē Pārtikas un veterinārais dienests, šādu kārtību paredz MK noteikumi «Labturības prasības mājas (istabas) dzīvnieku turēšanai, tirdzniecībai, pārvadāšanai un demonstrēšanai publiskās izstādēs, kā arī suņa apmācībai», informē PVD Sabiedrisko attiecību daļas vadītāja Ilze Meistere.

Mājas (istabas) dzīvnieku īpašniekam vai turētājam sava rajona PVD pārvaldei rakstiski jāziņo, kur, cik un kādas sugas

dzīvnieki tiek turēti, jānorāda savu tālruna numuru, vārdu un uzvārdu. Iesniedzums ir jāparaksta un vai nu personīgi jāiesniedz pārvaldē vai arī jānosūta pa pastu.

Analizējot iegūto informāciju, Pārtikas un veterinārais dienests apzinās situāciju mājās (istabas) dzīvnieku turēšanā un identificēs paaugstināta riska turēšanas vietas, lai spētu ātri reaģēt situācijās, kad netiek ievērotas dzīvnieku turēšanas prasības.

«Līdz šim tas, kas ar mīldzīvniekiem notika ikviena privātajā dzīves telpā, bija tikai un vienīgi dzīvnieku īpašnieku atbildība un labas gribas izpausme. Turklāt pēc pieredzes zināms, ka tieši tur, kur vienkopus tiek turēti lielāks skaits dzīvnieku, ir problēmas ar labtu-

ribas prasību ievērošanu,» saka PVD Dzīvnieku aizsardzības daļas vadītāja Iveta Kociņa. «Kopš jaunā normatīvā akta stāšanās spēkā gan pašvaldībai, gan Pārtikas un veterinārajam dienestam ir tiesības uzraudzīt, kā šīs prasības tiek ievērotas. Tas ļauj cerēt, ka nākotnē būs mazāk gadījumu, kad dzīvnieku saimnieki nežēlīgi vai bezatbildīgi izturas pret saviem mājdzīvniekiem.»

Ja, veicot pārbaudi, dzīvnieku turēšanas vietā PVD inspektori konstatēs, ka dzīvnieku skaits pārsniedz piecus, taču to īpašnieks par to nav informējis PVD, dzīvnieku īpašniekam vai turētājam tiks piemērots sods normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā.

Prasa kompensācijas par izsalušajiem ziemāju sējumiem

Pagājušajā nedēļā notikušajā Lauksaimnieku organizāciju sadarbības padomes (LOSP) pārstāvju sapulcē lauksaimnieki aicināja zemkopības ministru Mārtiņu Rozi izstrādāt sistēmu, kā turpmāk tiks novērtēti un apkopoti dati par lauksaimnieku zaudējumiem neparedzētu dabas stihiju dēļ.

Kā «Novadnieku» informēja Preiļu rajona lauksaimnieku apvienības biroja vadītāja Ilze Teilāne, šī problēma kļuvusi aktuāla arī šopavasār sakarā ar sējumiem īpaši nelabvēlīgiem klimatiskajiem apstākļiem ziemā. LOSP apkopotie dati liecina, ka visā Latvijā šoziem ilgstoša kailsala dēļ iz-

nikuši aptuveni 10 procenti no ziemāju graudaugu sējumiem. Šajā sakarā LOSP Zemkopības ministrijai sagatavoja un nosūtīja vēstuli, kurā lūgts rast risinājumu, kādā veidā zemniekiem varētu kompensēt zaudējumus.

Visvairāk izsalušo sējumu reģistrēts Preiļu rajonā, kur, pēc LOSP apkopotajiem datiem, ievērojami cietuši 2329 hektāri. Ludzas rajonā gājuši bojā 1860 hektāri, bet, piemēram, Talsu tajonā – 1168 hektāri.

— Rajona pašvaldībās veicām zemnieku aptauju. Par cietušo ziemāju platībām zemnieki ziņas iesniedza pagastu lauku konsultantiem, — skaidro Ilze Teilāne. — Iespējams, ka situācija ir vēl dramatiskāka, jo par neizziemojušo

graudaugu sējumiem neinformēja visi zemnieki, bet gan tikai tie, kuriem gājušas bojā vislielākās platības. Daļa pagaidām nogaida, jo cer, ka sējumi atkopsies, citi, savukārt, platības jau uzaruši un iesējuši tur vasarā.

Lai uzlabotu ziemāju sējumu stāvokli, augiem nepieciešams palīdzēt. Tādā gadījumā ir jādod slāpekļa mēslojums. Lai zinātu, kādas ir optimālās devas, jālūdz talkā agronomijas speciālists, kas novērtēs stāvokli un ieteiks pareizo rīcību, — iesaka lauksaimnieku organizācijas rajona biroja vadītāja.

Kādas ir cerības saņemt kompensācijas par iznikušajiem ziemāju sējumiem, pagaidām grūti prognozēt. Zemkopības ministrija atbildi vēl nav devusi.

Augu attīstības un veselības stāvoklis

Izmantojot speciālistu ieteikumus, iespējams novērst dažādus kaitēkļu un slimību izraisītus bojājumus augiem.

Latgalē ziemas mieži cero, sējumi izretoti, augi vārgi. Augu lapas inficē lapu pelēkplankumainība.

Augļu dārzos notiek ziedpumpuru attīstība. Agrarajām šķirnēm sākas ziedpumpuru izvēršanās. Ziedpumpuros turpina dēt olas ābeļu ziedu smecernieki. Vēl augļu dārzos barojas ābeļu lapu blu-

siņas, tiklērce, lapu un pumpuru tinēji. Ābeļu kraupja sporas nogatavojušas.

Ogulāji sāk ziedēt, lapas invadē sarkano pangu laputis. Zemeņu stādījumiem kaitēs zemeņu ziedu smecernieki, tāpēc ziedpumpuru izvēršanās laikā jālieto insekticīds.

Ziemas rapsim norit pumpuru attīstība, augus bojā krustziežu spīduli, sāk parādīties krustziežu sausplankumainība. Vasaras rap-

sis digst. Nedaudz augus inficē dīgstu puve, un lauku malās konstatēti krustziežu spradži.

Mieži digst, augus inficē dīgstu puve. Dīgstus sāk bojāt arī labību spradži.

Ziemas kvieši ir cerošanas beigu stadijā, konstatēta miltrasas jaunā infekcija. Izplatās lapu pelēkplankumainība un dzeltenplankumainība.

Valsts augu aizsardzības dienesta informācija

IZLASIET UN IZMĒĢINIET

Augi sargā augus

Pateicoties daudzveidīgam augu biokīmiskajam sastāvam, tos var ar labiem panākumiem lietot citu augu aizsardzībā. Uzlējumi, izvilkumi un pulveri ne vienmēr kukaiņus nogalina, bet tikai atbaida. Daži augi, tostarp garšaugi, labi palīdz pret slimībām, jo ēteriskās eļļas dezinficē apkārtējo vidi. Turklāt, ja zinām, ka galvenie slimību pārnēsātāji ir kukaiņi, tad skaidrs, ar ko jāsāk – ar kukaiņu atbaidīšanu.

Lai gan no augiem gatavotie preparāti ir bioloģiskie augu aizsardzības līdzekļi, gatavojot un izmantojot tos, neesiet pārgalīgi:

- ✓ lietojiet tikai šim nolūkam paredzētu trauku;
- ✓ raugieties, lai novāriņjums nenokļūst uz ādas vai acis, lai tam nepieklūst bērni;
- ✓ lietojiet cimdus, respiratorus un priekšautu;
- ✓ pēc miglošanas kārtīgi nomazgājieties.

Augus apmigojiet rāmā vakarā pēc saulrieta, kad nav gaidāms ne lietus, ne salnas. Augu izvilkumi jāizmanto tūlīt pēc pagatavošanas, bet novāriņjums var karstus pildīt sterilās pudelēs, aizkorķēt un glabāt tumšā pagrabā.

Šajā jomā, tāpat kā tautas medicinā, daudz jāeksperimentē un jāiegūst pareizā izjūta. Nebūtu slikti, ja novērojumu pierakstīsi. Tā vēlāk varēs vieglāk spriest par rezultātiem.

Augu izmantošana

Baltā sinepe satur iedarbīgās vielas glikozīdu sinalbinu, ēteriskās eļļas. **Uzlējums:** 20 g sēklu pulvera ieliec 10 l auksta ūdens. Pēc 24 stundām filtrē. Lai preparātu piesaistītu augu lapām, pievieno 50 g kālija ziepju. Smidzina ik pēc 4-5 dienām 3 reizes. **Novāriņjums:** sinepes ievāc ziedēšanas sākumā. 4 kg sausu, sasmalcinātu augu aplej ar 10 l ūdens un vāra pusstundu, atdzesē, filtrē. Pievieno 50 g zaļo ziepju.

Samazina nezāles, palielina ražu. Lieto pret tinējiem un laputīm, rožu un sarkano augļu koku tiklēcī, pret miltrasu sākumstadijā. Pret grauzējiem sēj sinepes joslās vai noklāj augsni, iezīmojot rozes un augļu kokus.

Melnā plūškoka lapas satur alkaloidus un glikozīdus, kas izdala zilskābi. Ieteicams stādīt rožu, olugāju un ābeļu tuvumā. Ieziemojot rozes un augļu kokus, var apūt ap stumbru. Der grauzēju atvairīšanai, pret tinēju, svilni, sprīzmeti un pumpurērcēm.

Ārstniecības suņmēle satur alkaloidus. Svaigu augu sula – kaitēkļu apkarošanai. Saknes un lapu rozetes liek pagrabos un iezīmošanas vietās. Palīdz pret utīm un blaktīm, kā arī pret grauzējiem.

Sējas koriandrs ir bagāts ar ēteriskajām eļļām. Stāda blakus kāpostiem, pakšaugiem un sīpoliem. Lai augs čaklāk izdalītu ēteriskās eļļas, katru nedēļu nedaudz

apgriez galotni. Žāvēti augi noder iezīmošanas vietās. Labs kaitēkļu aizbaidītājs un netik grauzējiem.

Purva vaivariņš satur ēteriskās eļļas un fitoncīdus. Viengadīgu dzinumumu pulveri kaisa starp sīpoliem un burkāniem plūmju ziedēšanas laikā. Der pret sīpolu un burkānu mušu.

Vērmele satur ēterisko eļļu absintolu. **Novāriņjums:** 1 kg svaigu, sasmalcinātu augu vāra 15 min., atdzesē, filtrē. Pielej ūdeni līdz 10 l, pievieno 50 g kālija ziepju. **Uzlējums:** vērmeles un priežu dzinumus (1:1) saliek mucā un aplej ar verdošu ūdeni (1:1), blīvi aiztaisa, pēc 24 stundām filtrē, atšķaida ar ūdeni (1:5). Izmanto tinēju un kāpuru apkarošanai uz augu lapām.

Vibotnes bagātas ar ēteriskām eļļām, holonu, tiāminu. **Novāriņjums:** pusspāni sasmalcinātu svaigu lakstu aplej ar ūdeni, līdz spainis pilns, mērcē 24 stundas, vāra pusstundu, atdzesē, filtrē. Atšķaida ar ūdeni (1:1). Derīgs lapu tinēju apkarošanai.

Ārstniecības klinģerīte ir bagāta ar fitoncīdiem, alkaloidiem, saponīniem, bet saknēs ir urulīns. **Augsnes dezinfekcija:** sēj kā zaļmēslojumu augsnes, kur pēc tam audzēs augus, kas uzņēmiņi pret *Fusarium* sēnēm un nematodēm. Ziedēšanas laikā iestrādā augsne. Der pret nematodēm un sēņu slimībām. **Uzlējums:** 200 g sēklu mērcē ūdeni 48 stundas, filtrē, atšķaida ar ūdeni līdz 10 l. Izmanto sūcējtipa kaitēkļu apkarošanai.

Atbalstam var pieteikt bioloģiski vērtīgos zālājus

Līdz 25. maijam vēl iespējams apsekošanai pieteikt dabiskās pļavas, par kurām varēs saņemt atbalsta maksājumus no Lauku attīstības plāna pasākuma «Agrovide». Projekta «Jaunu bioloģiski vērtīgu zālāju noteikšana» ietvaros plānots noteikt jaunus bioloģiski vērtīgus zālājus, informē Latvijas Dabas fonds.

Šogad – vēl stingrāka atlase

Pērn bioloģiski vērtīgu zālāju kritērijiem atbilda nedaudz vairāk kā 30 procenti no visām apsekošanai pieteiktajām platībām. Pārējās platības izrādījās pamestas un neapsaimniekotas vai salīdzinoši nesen, kolhozu laikos, aparti zālāji, kuru atjaunošanās norit ļoti lēni.

Šogad zālāju izvērtēšana notiks ar stingrāku atlasi, galvenokārt apsekojot pļavas upju vai ezeru palienēs, vietās ar izteikti paugurainu reljefu vai slapjās, avotainās teritorijās. Tā kā apsekošanai paredzētie līdzekļi ir ļoti ierobežoti, no pieteikumiem tiks atlasīti kritērijiem potenciāli atbilstošās pļavas.

Kā atpazīt vērtīgu zālāju

Bioloģiski vērtīgi zālāji ir dabiski zālāji, kas nav sēti un aptuveni 20 gadus nav tikuši aparti. Tās ir ziedaugiem bagātas dabiskās pļavas, kuras ir ekstensīvi apsaimniekotas ar tradicionālajām metodēm – pļaušanu un ganišanu.

Bioloģiski vērtīgu zālāju var pazīt pēc lielā augu sugu skaita, kā arī pēc tajā sastopamajām augu un putnu sugām. Dabiskajos zālajos parasti ir liela sugu dažādība, tajā skaitā daudz dažādu graudzāļu sugu.

Kas jāzina pretendentiem

Pieteikumi jāiesniedz Latvijas Dabas fondā. Atbalsta maksājumi paredzēti no «Agrovides» apakšpasākuma «Bioloģiskās daudzveidības uzturēšana zālajos».

Pretendentiem jāaizpilda speciāli sagatavota anketa, kuru var saņemt Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra rajonu filiālēs un pie pašvaldību lauku konsultantiem. Tā atrodama arī Latvijas Dabas fonda mājaslapā internetā – www.ldf.lv sadaļā «Pļavas».

Pieteikumiem jāpievieno Lauku atbalsta dienesta izsniegta lauku bloku kartes kopija ar atzīmētu apsekojamo platību.

Par apsekošanas rezultātiem zemju īpašnieki tiks informēti pēc 15. novembra.

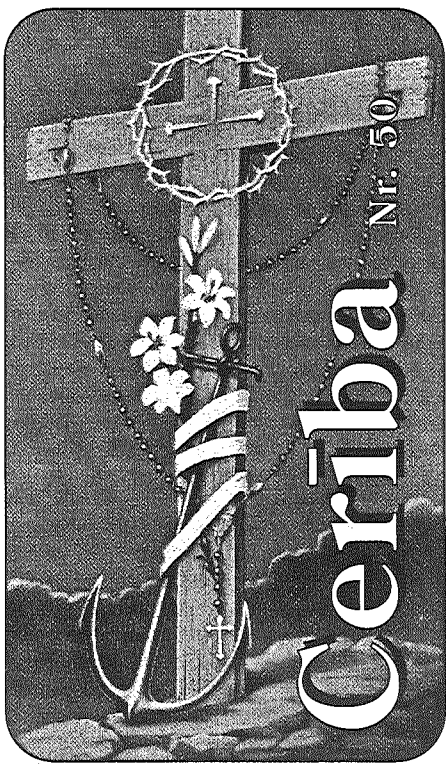
ļauj mirkt vēl divas diennaktis, filtrē, uzpilda ar ūdeni līdz 10 l, pievieno 50 g kālija ziepju. Noder pret laputīm, tripsiņiem, blusiņām, tiklēcēm un lapgraužu kāpuriem.

Tomāti satur solanīnu. **Uzlējums:** 400 g tomātu pazarišu un lapu sasmalcina, aplej ar ūdeni, mērcē 2-3 stundas, filtrē, papildina ar ūdeni līdz 10 l. Smidzinājumu atkārti ik pēc nedēļas. **Novāriņjums:** 5 kg svaigu, sasmalcinātu pazarišu rimti vāra 10 l ūdens pusstundu. Atdzesē, filtrē, atšķaida ar ūdeni (1:1), pievieno 50 g kālija ziepju. **Pulveris:** 2 l neatšķaidīta tomātu lakstu novāriņuma sajauc ar spāni pelnu, kaltē, apkaisa augus. Šos līdzekļus izmanto pret sūcējtipa kaitēkļiem un kāpuriem, kā arī pret krustziežu sēklgraužiem un citām vabolēm.

Arī **kartupeļi** ir bagāti ar solanīnu. **Uzlējums:** 1,2 kg svaigu lakstu sasmalcina, aplej ar 10 l ūdens, mērcē 4 stundas, filtrē. Lieto tūlīt pēc pagatavošanas, bet labāk vakaros, jo saulē nav iedarbīgs. Noder laputu, ērcu apkarošanai.

Lielā strutene satur dažādus alkaloidus. **Uzlējums:** 1 kg sausu vai 3-4 kg svaigu sasmalcinātu augu mērcē 3 diennaktis 10 l ūdens. Filtrē un pievieno 50 g kālija ziepju. **Pulveris** gatavo, samaļot sausas strutenes lapas. Izmanto cīņā pret laputīm, blusiņām, tripsiņiem, brunutīm, balteņu kāpuriem u.c.

«Zaļais Dzīvesveids»

Lūgšana

Nāc, Dievs Svētais Gars!
Nāc, Tu, kas dari dzīvu un atbrīvo.
Nāc, Tu, kas iedrošini un dāvā mieru.
Nāc, Tu, kas spēj pārsteigt visus,
kuri piesaistījuši savu eksistenci pasaules
trauslumam.

Nāc, Svētais Gars, nāc, patiesības
Gars,

Nāc, Mīlestības un Miera Gars!
Nāc pie visiem, kas ar cerību piesauc
Dieva vārdu.

Nāc ar savu spēku un iedvesmu
un pārņem visu kristīgo Baznīcu,
kas meklē savu īsto seju –
vienotību Dieva Svētajā Garā.
Dāvā mums visiem jaunu elpu,
jaunu kalpošanas dedzību,
dāvā mums žēlastību patiesi pazīt Tevi
un nest Dieva pazišanas prieku citiem.
Amen

4. JŪNIJĀ – VASARAS SVĒTKI

Nāc, Svētais Gars!

Šogad Vasaras svētkus svinēsīm 4. jūnijā. Tie ir Svētā Gara svētki. Ikreiz mēs atceramies brīnišķīgo notikumu mūsu ticības vēsturē, kad pirmo reizi uguns zīmju veidā nolaidās uz apustuļiem trešā Vissvētās Trīsvienības persona – Dievs Svētais Gars.

Pirms savas debesis uzkāpšanas Jēzus apsoliņa saviem apustuļiem Svēto Garu. «Bet kad nāks Viņš – Patiesības Gars, Tas jūs vadīs visā patiesībā.» (Jn.16,13) Apustuļi tad vēl nesaprata šī noslēpuma lielo nozīmi un nepievērsa tam īpašu vērtību. Bet vēlākie notikumi pārliecina viņus un arī pasauli par to, ka Svētais Gars patiešām ir. Viņš pārveidoja apustuļus un iedvesa dzīvību jaundibinātajā Kristus Baznīcā.

Būtu kaut kas neapraķstāmi brīnišķīgs, ja mēs šajā acumirkli varētu saskatīt Svēto Garu. Bet neviens no cilvēkiem, kas tagad dzīvo uz zemes, ar savām acīm nevar redzēt Svēto Garu, jo Svētais Pāvils vēstulē Timotejam saka: «Viņš mājā nepieejamā gaismā». (1 Tim. 6,16) Mēs zinām tikai caur ticību, ka Svētais Gars ir. Lai cik ilgi mēs turpinātu savu laicīgo dzīvi, Svēto Garu tā visā skaistumā mēs nevarēsīm redzēt. Varam tikai daudz ko no tā saprast, skatoties dabā.

Pats Pestītājs Svēto Garu salīdzina ar vēja šalkoņu. Pašu vēju mēs taču neredzam, bet jūtam viņa darbību. Kad vētra traucas pa zemi, to sajūtam. Kad mākoņu kalni pie debesīm ātri tiek dzīti uz priekšu, to uzņemam kā patiesu darbību, lai gan vēju ar acīm neredzam. Tas pats ir ar Svēto Garu. Bet viņa darbība, tas, ko Viņš dara, ir mums acīs priekšā skaidrs un gaišs.

Svētie Raksti stāsta, ka Jēzum bija izvēlēti 12 apustuļi. Viņiem bija jānes Jēzus mācība tālāk, bet trūka drosmes un enerģijas stāties pie lielā Evaņģēlizācijas darba. Evaņģēlijs bija pasludināts, bet daudz kas no tā pašiem apustuļiem vēl nebija saprotams. Bija iestādīti Svētie Sakramenti, bet to dalītāji vēl nezināja, kā praktiski šo Sakramentu žēlastības sniegt cilvēkiem.

«Tad nāca pirmā Vasaras svētku diena, kad piepeši no debesīm nāca it kā stipra vēja šalkoņa un piepildīja visu māju, kur

apustuļi sēdēja. Un viņiem parādījās tādas kā uguns mēles, kas sadalījās un nolaidās uz katru no viņiem, un visi tika piepildīti ar Svēto Garu un sāka runāt dažādās valodās, kā Svētais Gars deva viņiem izrunāt.» (Ap.d.2,1-4)

Tagad mēs zinām, par ko Svētais Gars izveidoja apustuļus. Kad jūdu priekšnieki un rakstu mācītāji pavēlēja apustuļiem nerunāt un nemācīt Jēzus vārdā, tad Pēteris un Jānis tiem atbildēja, sacīdami: «Sprīdīet paši, vai Dieva priekšā ir taisnīgi jūs vairāk klausīt nekā Dievu?» (Ap.d.4,19) Svētā Gara apbruņoti, apustuļi un mācekļi ātri izplatīja Kristus mācību pa visu pasauli. Miljoni ticīgo atdeva savas dzīvības par šo mācību un to uzskatīja par lielu godu.

Svētajam Garam darbojoties, šodien Baznīcu redzam kā lielu koku, kura zari aptver visas zemes un jūras.

Tā nebūt nav visa Svētā Gara darbība, ko redz cilvēka acs. Ir vēl neredzams Svētā Gara darbības lauks – cilvēku dvēseles. Cilvēks patiesībā nevar aptvert, ko Svētais Gars ir darījis dvēselē no kristības sākumiem un vēl darīs līdz pēdējai stundai.

Baznīca bieži runā par Svētā Gara gaismu. To sauc arī par Siržu gaismu, par Svēto Liesmu. Svētais Gars, iedegdams mūsos dievišķo liesmu, parāda, cik liels un varens ir Dievs un kāda laime ir Viņam mīlēt un Viņam kalpot. «Bez Svētā Gara,» saka Svētais Augustīns, «nevar Dievu mīlēt un piepildīt baušļus.»

Dvēsele Svētā Gara gaismā skaidri un gaiši redz, cik laicīgi ir pasaules prieki, cik nepastāvīga ir zemes dzīve. Ir cilvēki,

kuri ļoti nopietni uz to raugās un lūdzas, paliekot visu dzīvi uzticīgi Dievam. Ir arī tādi, kuri tiecas pēc grēcīgām baudām. Bet tās dvēseli neapmierina, dvēseles raud. Nāk atmiņā seni notikumi, ausis sāk skanēt bērniņā dzirdētās garīgās dziesmas. Cilvēks jūt it kā uzaustam jaunu svētdienu savā dvēselē.

Kas ir tas, kas rada tādas ilgas un tādas domas pēc svētā un cēlā? Tas ir Svētais Gars, kas savā neizdibināmajā žēlastībā apgaismo dvēseli un ved to uz svētumu.

Dieva Gars darbojas dažādi. Pie viena nāk kā lēna liesmiņa, pie cita – ar vareniem grāvieniem. Katolu kalendārā 10. oktobrī atceras Svēto Franci Bordžiju. Viņš bija Spānijas augstmanis. Karalis viņu cienīja un uzticēja visas provinces pārvaldīšanu. Reiz karalis viņu lūdza pārvest karaliē

Izabellas mirstīgās atliekas uz ģimenes kapiem. Dzīva viņa bijusi ļoti skaista, skaistākā pasaulē. Sava daļuma dēļ karaliene pievērsusi citu vīriešu uzmanību. Atvēris zārka vāku un ieraudzījis Izabellu, Francis pārbijies. Skaistums, kas kādreiz visus tā vilinājis, bija zudis. Sākumā Francis gribējis bēgt, bet tad iegrimis pārdomās. Novītušais vaigs, iekritušās acis Francim parādīja visu bagātības un pasaules dārgumu niecību.

Mūsu senči Latgalē gandrīz ik dienas dziedāja — «Atnōc, Svētais Gars, Dīvs Radeitōjs». Ar šo dziesmu vienmēr izvadīja jaunlaulājamus uz baznīcu. Svētā Gara gaismu lūdza tiem, kuri devās tālā ceļā. Rūpēsimies arī mēs, lai Svētais Gars mūs neatstātu, bet palīdzētu atšķirt patiesi

no maldiem, labo no ļaunā, vienmēr mūs dzīvinātu un pēc nāves ievestu laimīgā mūžībā.
Dekāns J.Steipiņš

Priestera apģērbs Svētās Mises laikā

Pievērsīsim uzmanību priestera apģērbam. Viņš nebūs tā gērbies nevienā citā reizē: ne draudzes kancelejā, ne biķskrēslā, ne ikdienā. Jo ceremonija, kuru veic Mises laikā, atšķiras no visām citām. Tā nav no šīs pasaules, tā ir dievišķā liturģija. Kāds ir teicis, ka Svētās Mises laikā zeme vienojas ar debesīm: zeme, no kuras tiek ņemta maize un vīns; debesis, kuru brīnišķais apsoliņums ir Euharistija. Priesteris ir ģērbies garās baltās drēbēs jeb albā, kas nozīmē kristībā saņemtās baltās drēbes. Kristības sakraments deva mums tiesības piedalīties Euharistijā, iesāk šo dievišķo dāvanu apmaiņu, caur kuru mūsu ikdienas dzīve ir piepildīta ar dievišķo dzīvi un kļūst aizvien svētāka. No baltajām kristības drēbēm nekad nevar izaugt, tām vajag augt kopā ar mums.

Priestera virsdrēbes sauc par ornātu, to krāsa ir atkarīga no liturģiskā gada kalendāra. Senatnē skaidroja, ka ornāts mums atgādina, ka tieši Baznīca ir Kristus skaistākā rota. Jo svētāka būs Baznīca, jo vairāk goda tā atnesīs Dieva Dēlam un Jēzus gaisma vieglāk sasniegs pasauli.

Liturģiskās drēbes

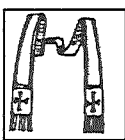
Alba – garas baltas lina drēbes; tās atgādina par Kristībā saņemto balto apģērbu; simbolizē dvēseles šķīstību, kas ir žēlastības stāvoklis, pateicoties Jēzus mīlestības un asins spēkam.

Stola – gara, plata šalle, šūta no tās pašas drēbes, kā ornāts. Bīskapi un priesteri nēsā to brīvi uzliktu uz kakla, diakons – slīpi

Cingulis (jostiņa)

– tiek lietota, uzģērbjot un sakārtojot albu. Tā var būt balta vai arī krāsā, kas pieskaņota pārējām liturģiskajām drēbēm.

liicināja par ieņemamo amatu. Stola simbolizē priesterisko varu un cieņu.

Uz muguras parasti izšūva krusta zīmi.

Dalmatika – diakona drēbe, kuras uzliekas uz albas un stolas. No 4. gadsimta nēsāja pāvesti, bet no 9. gadsimta – diakoni.

Komža – saīsināta alba ar platām rokām; vispirms tika izmantotas kristiem, skaitot kanoniskās lūgšanas,

pārliktu no kreisās puses uz labo. Tradīcija ir cēlusies no seno valsts ierēdņu apģērbiem, kur tā ielicināja par ieņemamo amatu.

bet no 14. gadsimta izmanto visi, kas pilda liturģiskās funkcijas, proti, darbības un visus pie altāra veicamos uzdevumus.

Liturģisko drēbju krāsas

Balta – izsaka prieku, gaismu, svētku noskaņu; šīs krāsas drēbes tiek izmantotas Kristus dzimšanas un Kunga augšāmcelšanās svētku laikā, Kunga svētkos (kas nav saistīti ar ciešanām), Dievmātes, eņģeļu, jaunavu un apliecinātāju piemiņas dienās. Baltā krāsa tiek izmantota arī citu sakramentu piešķiršanas laikā, tāpat kā Vissvētākā Sakramenta adorācijas laikā.

Sarkana – asins, ciņas, mocekļības zīme un simbolizē arī Svēto Garu, kas uguns mēļu veidā nolaidās pār apustuļiem Vasaras svētkos. Šīs krāsas drēbes tiek lietotas Palmu svētdienā, Lielajā Piektdienā, Svētā Gara nosūtīšanas svētkos, arī apustuļu, evaņģēlistu un mocekļu godam vēltītās dienās.

Zaļa – simbolizē cerību, jo sa-

saucas ar pavasaros dīgstošajiem zaļumiem, kas savukārt saistās ar cerību par bagātīgu ražu, vēsti Dieva svētību. Tā ir pestīšanas un augšāmcelšanās cerības krāsa. Tiek lietotas parastā liturģiskā laikā svētdienās un darbadienās.

Violeta – liturģijā izsaka sāras, gandarīšanu, nožēlu, pazemību, gavēni. Šī krāsa tiek izmantota Adventa un Lielā Gavēņa svētdienās un darbadienās, var arī tikt lietota kristīgās apbedīšanas liturģijā. Ar šo krāsu Kunga ciešanu laikā tiek aizklāti krusti un svētbildes.

Rozā – Baznīcas liturģijā šo krāsu var sastapt III Adventa un IV Lielā Gavēņa svētdienā.

Zelta – tiek lietota lielākajos svētkos un var aizvietot jebkuru citu krāsu.

Melna – izsaka gaismas un krāsas trūkumu, tāpēc arī simbolizē nakti, tumsu, grēku un nāvi. Tiek lietota kristīgās apbedīšanas liturģijā. Mūsdienās šī krāsa reti tiek lietota.

Vidsmūižas prāvests
A.Ševels MIC

Pirms sāciet sēt tīrumu, pārmetiet krustu

Nekad iepriekš visā savā pastāvēšanas vēsturē Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja un kultūras nama telpās nebija skanējušas Dieva un Jaunavas Marijas godam veltītās dziesmas, ko izpildīja nevis profesionāli kori, bet gan muzeja un kultūras nama apmeklētāji – sievietes, vīrieši un gados jaunākā paaudze. Visi, kas bija ieradušies uz Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja rīkoto Starptautiskās muzeju dienas ietvaros 18. maijā notikušo tikšanos ar rajonā labi pazīstamajiem un rajona ļaužu iecienītajiem garīdzniekiem – Preiļu Romas katoļu draudzes dekānu JĀNI STEPĪŅU un Tilžas prāvestu ALBERTU BUDŽI. Šis sarīkojums bija likumsakarīgs turpinājums muzeja ekspozīciju zālē jau aprīlī pirms Lieldienām atklātajai izstādei «Preiļu katoļu baznīcai – 120», kas izraisījusi lielu apmeklētāju ievēribu.

Divi uzaicinātie priesteri nebija izvēlēti nejauši. Alberts Budže Preiļos aizvadījis ilgus gadus – no 1974. līdz 1991. gadam. Viņa aizraušanās un vaļasprieks ir baznīca, arī Preiļu dievnama, vēstures pētīšana. Savākti daudzi interesanti materiāli, apkopotas gados vecāko tuvākās apkārtnes iedzīvotāju saglabātās atmiņas par Preiļu baznīcas celtniecības laiku. Izstādes sagatavošanā neatsveramu palīdzību muzeja darbiniekiem sniedza tagadējais Preiļu Romas katoļu draudzes dekāns Jānis Stepīņš.

«Abi priesteri dalījās atmiņās par atmosfēru laikiem un pirmajiem neatkarības gadiem, kad sabiedriskās iekārtas maiņa deva iespēju atjaunot daudzus agrāk atņemtos un dažnedažādiem mērķiem izmantotos Latgales dievnamus. «Galvenais, ka cilvēkos joprojām bija dzīva ticība. Tā deva spēkus daudz ko paveikt pašu spēkiem,»

teica dekāns Jānis Stepīņš.

Muzeja darbiniekiem par veikumu izstādes izveidošanā atzinīgus vārdus vēltīja priesteris Alberts Budže. Viņa savāktajos materiālos par Preiļu baznīcas celtniecību glabājas daudzi interesanti fakti, kas liecina, ar kādu pašizliedzību draudzes ļaudis būvējuši savu dievnamu. Strādājuši gan lieli, gan mazi, pat pavisam sīkas meitenītes savos priekšautiņos vākušas šķelto akmeņu šķembas un nesušas uz jaunbūves augstākajiem stāviem būvniekiem. Klātesošie ar interesi noklausījās priestera stāstījumu, kā agrāk noritējusi katras jaunuzceltas baznīcas konsekācija, kas parasti ilgusi divas dienas un ko veicis bīskaps.

«Sargājiet un uzturiet kārtībā savu dievnamu pēc iespējas rūpīgāk. Apmeklējiet to ne vien paši, bet aiciniet arī ciemiņus un tūristus. Kas cits, ja ne baznīca vislabāk var stāstīt par tautas vēsturi,»

● Pirms iesākt sēt tīrumu, pārmetiet krustu. Pirms iesākt jebkuru citu darbu, pārmetiet krustu. Tikai ar Dieva svētību un Dieva palīdzību jums veiksies veiksmīgi novest līdz galam jebkuru nodomu. Šādu pamudinājumu no priestera Alberta Budžes (pirmais no kreisās) un Preiļu Romas katoļu draudzes dekāna Jāņa Stepīņa saņēma Preiļu vēstures un lietišķās mākslas muzeja rīkotās tikšanās «Preiļu katoļu baznīcai – 120» dalībnieki. Foto: L.Kirillova

mudināja A.Budže. «Cik reizes kara vētras, pārdzīvojumi un dažādi postījumi gājuši pāri dievnamam, bet tas arvien ir pastāvējis

stiprs un varens. Jaunajai paaudzei centieties ieaudzināt cieņu pret senatni, cieņu pret cilvēkiem, kas uzbūvējuši baznīcu un sagla-

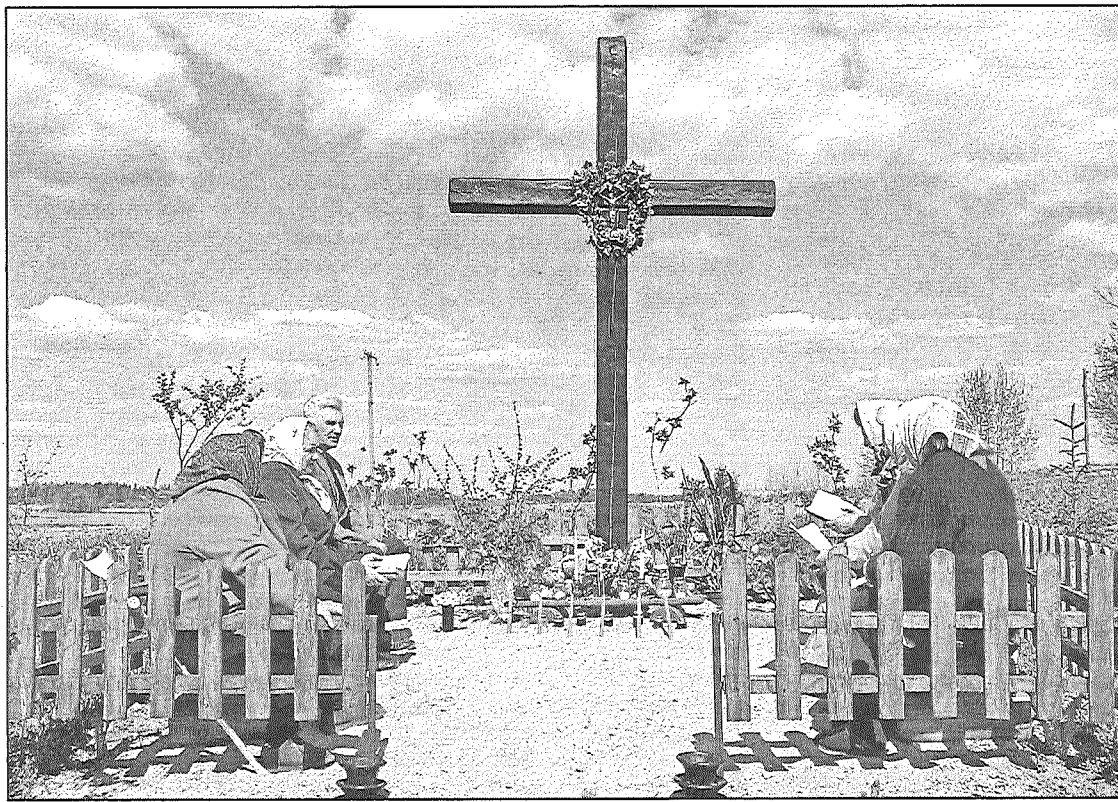
bājuši to ne tikai tagadējai, bet arī nākamajām paaudzēm.

Skandziesmas un lūgšanas Dievmātes godam

Pirms gada mirušais Svētais tēvs Jānis Pāvils II ir teicis: «Pasaules veltīšana Jaunavas Marijas Bezvainīgajai Sirdij nozīmē atgriešanos pie Dēla Krusta. Tas nozīmē veltīt pasauli caurdurtajai Pestītāja Sirdij, atgriešanos pie tā Avota, kurš izpirka visus grēkus. Šī izpirkuma lielums ir daudz lielāks par visu ļaunumu, kas ir cilvēkā un visā pasaulē. Sevis veltīšana Vissvētākajai Jaunavai nozīmē Viņas palīdzības pieņemšanu mūsu pašu un visas cilvēces upurēšanā vienīgajam mūsu Glābējam – Kungam Jēzum Kristum.»

Dievmāte katru no mums aicina pie sevis un māca, ka tikai Kristus mīlestība var uzvarēt ļaunuma murgu, kurš nomāc mūs un visu pasauli. Vai mēs mākam iet šo ceļu? Tik daudzi esam ieslīguši dienas darbos, problēmās, pārguruši un nelaimīgi vainojam visās savās bēdās sabiedrību, valsti un pat kaimiņus. Ir taču maijs, mēnesis, kad visās Latgales malās pie tradicionālajiem ceļmalu krustiņiem skandziesmas un lūgšanas Dievmātes godam. Varbūt tieši šodien ir tā reize, kad, nolikuši darbus pie malās, varam saposties un atliņcināt laiku, lai kopā ar citiem sapulcētos pie tuvējā krusta. Ja arī esam aizmirsuši vecvecāku un vecāku mācītās lūgšanas, pie Jaunavas Marijas varam vērsties ar saviem vārdiem, ar domām un pārliecību. Viņa sapratīs, viņa uzklausa un palīdzēs.

Jau otro pavasari Preiļu novada Aizkalnes pagasta Želvos pie ceļ-

● «Piedod mums, Dievmāte, piedod», «Sveika, Jūras Zvaigzne», «Aglona, Aglona» — tā ir tikai maza daļiņa no Dievmātei veltītajām dziesmām, kas maija pievakarēs skandziesmas un lūgšanas Dievmātes godam. Te sapulcējušies gandrīz visi tuvējo māju iedzīvotāji – Monika Želve, Anna Vucāne, Veronika Vucāne, Valentina Garkalne, Marta Rinča, Staņislavs Garkalns, Bronislava Garkalne un Albīna Caune. Foto: A.Stepanovs

malas krusta, ko saviem spēkiem izgatavojuši un uzstādījuši vietējie iedzīvotāji, pulcējas ļaudis. Ik trešdienas pievakarē tur skandziesmas un lūgšanas no dziesmas. Kas notiks pēc gadiem, kad mēs, vecākā paaudze, aiziesim no šīs pasaules, ar skumjām balsi saka Želvu ceļmalas krusta uzstādīšanas iniciatore Albīna Caune. Bērni dzīvo un

strādā pilsētās, pie vecākiem ierodas tikai brīvdienās, lai steigšus apstrādātu dārzus, mazbērni aizņemti skolas gaitās. Lielākajai daļai Želvu un apkārtnes iedzīvotāju mūžs sniedzas jau pāri septītajam gadu desmitam un bažas par to, vai tiks saglabātas Latgalei ierastās maija dziedājumu tradīcijas, ir pamatotas.

Sirmās dziedātājas atceras, kā maija dziedājumi pie krustiņiem notikuši viņu bērībā. Pēc dienas darbiem māte mūs vienmēr saposa, ņēma pie rokas un kopā gājām lūgties un dziedāt. Darijām to no visas sirds, stāsta Albīna kundze. Maijs viņai vienmēr līcī skaistākais gada mēnesis.

BAZNĪCAS ZIŅAS

Ar roku pārrakstīja Bībeli

Indietis Sunils Jozefs 123 dienās pārrakstījis visu Svēto Rakstu grāmatu. «Ar roku pārrakstīju 7957 Bībeles pantus, ievākoju, un tā radās grāmata, kas sver 61 kilogramu. Tā laikam ir viena no lielākajām Bībeles grāmatām pasaulē,» žurnālistiem stāstīja rekordists. Viņš sāka darbu pagājušā gada 16. augustā, pabeidza 25. decembrī. Pārrakstītā Bībele tika izstādīta vietējā baznīcā, kur to varēja apskatīt interesenti.

Māsa Lūcija atdusas līdzās brālim un mātai

Māsa Lūcijas mirstīgās atliekas no Koimbras klostera pārvestas un Fatimas sanktuāriju, ziņo aģentūra KAI. Tur viņa guldīta blakus svētīgajiem ganiņiem Franciskam un Hiacintei — Jaunavas Marijas parādīšanās lieciniekiem.

Svinībās piedalījās vairāk nekā 250 000 ticīgo. Māsa Lūcija nomira 2005. gada 13. februārī. Viņa nodzīvoja visilgāk no trim bērniem, kuriem 1917. gadā Fatimā parādījās Dievmāte.

Izgatavotas pirmās eiro monētas ar Benedikta XVI attēlu

Vatikāna oficiālajā naudas kalvē izgatavota monētu sērija ar pāvesta Benedikta XVI profilu, informē ārvalstu prese. Sērijā ir astoņas monētas ar vērtību no viena centa līdz diviem eiro, bet tās varēs iegādāties tikai numismāti, kas iepriekš iesnieguši pieprasījumus, raksta ITAR-TASS.

Vēlāk Vatikāna monētas tiks laistas apgrozībā Eiropas Savienības dalībvalstīs.

Izmantoti materiāli no www.katedrale.lv

GRĒKO TAS, KURŠ SAKA, KA DZĪVE IR TUKŠA, VĒLTĪGA UN BEZ NOZĪMES.

Godināja olimpiāžu un konkursu uzvarētājus un viņu skolotājus

Rajona skolēni, kas ieguvuši godalgotas vietas mācību priekšmetu olimpiādēs un valsts konkursos, kā arī viņu skolotāji mācību gada noslēgumā saņēma naudas prēmijas no rajona budžeta.

Uzvarētāju sveikšana notika svinīgos apstākļos Preiļu 1. pamatskolas jaunajā sarakojumu zālē. Talantīgos fizikus, valodniekus, vēsturniekus, biologus, solistus un daiļlasītājus sveica rajona padomes priekšsēdētājs Andris Vaidods, rajona padomes izpilddirektore Aina Pastore. Kopumā no rajona budžeta izcilāko skolēnu prēmēšanai un sarakojuma organizatoriskajiem izdevumiem šogad atvēlēti 3000 latu. Godalgotu vietu ieguvēju un viņu skolotāju prēmēšana rajonā notiek jau vairākus gadus pēc kārtas un kļūvusi par tradīciju.

Rajona izglītības pārvaldes priekšsēdētājs Andrejs Zagorskis klātesošos iepazīstināja ar nolikumu mācību priekšmetu valsts olimpiāžu un konkursu uzvarētāju un pedagogu prēmēšanai. Par valsts olimpiādēs iegūto pirmo vietu skolēnam šogad bija noteikta prēmija 150 latu, viņa skolotājam – 75 latu apmērā. Par otro, trešo vietu un par atzinību attiecīgi 100 (skolotājam – 50), 75 (35) un 50 (25). Par atzinību mājas darbā – 25 latu skolēnam un 15 latu skolotājam. Novada olimpiādēs par pirmajām trim vietām un atzinību attiecīgi piešķirti skolēnam 50 (skolotājam – 25), 40 (20), 30 (15) un 20 (10) latu.

Labāko skolēnu zinātniski pētniecisko darbu autoriem par pirmās pakāpes diplomu – 70 latu (skolotājam – 25), par otrās pakāpes diplomu – 50 (20), par pateicību – 30 (15) latu.

Arī valsts konkursu un novadu konkursu uzvarētājiem un skolotājiem prēmiju lielums noteikts atkarībā no ieņemtās vietas. Ja godalgu ieguvusi skolēnu grupa, tad katram no dalībniekiem bija paredzēta 5 – 10 latu liela prēmija atkarībā no vietas.

Par divu skolēnu sekmīgu sagatavošanu olimpiādei tajā pašā mācību priekšmetā skolotājam noteikta piemaksa 50 procentu apmērā no papildprēmijas, par trīs un vairāk skolēnu sagatavošanu – divas prēmijas.

Valsts mērogā šogad vislabākos rezultātus – pirmo vietu fizikā un atzinību eksperimentālajā kārtā ieguva **Jānis Broņka** (Jaunsilavas pamatskola, pedagoge Gunta Švirka). Otro vietu šajā priekšmetā izcīnīja **Andrejs Sabanskis** (Preiļu Valsts ģimnāzija, skolotāja Eleonora Bleive). Otrās vietas valsts mērogā ieguva arī **Jūlija Podskočija** vizuālajā mākslā (Preiļu 2. vidusskola, Inna Zenovjeva) un **Inese Kundziņa** kultūras vēsturē (Preiļu Valsts ģimnāzija, Anna Svīle). Trešās vietas valstī izcīnīja **Līga Kokorīte** bioloģijā (Vārkavas vidusskola, Helēna Piziča) un **Vladislavs Jevdokimovs** vizuālajā mākslā (Preiļu 1. pamatskola, Marianna Abricka).

Matemātikā atzinību saņēma **Marina Timošenko** (PVĢ, Anna Leonova). Mājsaimniecības olimpiādē trešo vietu un atzinību par veiksmīgu izstādes darbu ieguva **Dace Puncule** (Preiļu 1., Inga Reine), atzinību, kā arī atzinību par etnogrāfijas izmantojumu izstādes darbā – **Gunita Dalka** (Līvānu 1., Maija Kulakova). Atzinību valsts mērogā vēstures olimpiādē izpelnījās **Ints Griķis** un **Una Zusāne** (abi no Līvānu 1. vidusskolas, Sandras Maskalānes skolēni). Vizuālajā mākslā atzinīgs vērtējums **Madarai Mediņai** (PVĢ, Marianna Abricka).

Novada olimpiādēs latviešu valodā un literatūrā otro vietu ieguva **Anna Pudāne** (Preiļu 1., Zāneta Beča), krievu valodā (kā svešvalodā) trešo vietu **Zane Upeslāce** (Līvānu 1., Tatjana Poļakova), latviešu valodā un literatūrā atzinību **Vizma Mičule** (Dravnieku pamatskola, Valentīna Mičule).

Skolēnu zinātniski pētniecisko darbu konkursā trīs skolēni saņēma otrās pakāpes diplomus. Tie bija **Zane Bramane**, kas sagatavoja darbu psiholoģijā (Vārkavas vidusskola, konsultants Juris Stičinskis), **Guna Logina** – citautu valodniecībā (PVĢ, Anitra Poplavska, Dace Zarāne), **Tatjana Parfjonova** – ekonomikā (PVĢ, Zenta Didriksone).

Valsts konkursā «Pazīsti savu organismu» otrā vieta piešķirta **Līgai Kokorītei** (Vārkavas vidusskola, Helēna Piziča) un **Dagnijai Brusai** (Vārkavas pamatskola, Dagmāra Skutele). Publiskās runas konkursā trešo vietu saņēma **Aija Spūle** (PVĢ, Silvija Kivka). Konkursā «Iepazīsti vidi» atzinība pienācās **Ilutai Čačai**, **Jolantai Bramanei**, **Guntai Zepai** (Preiļu 1., Digna Prodniece).

Konkursā «Aiviekstes lakstīgalas – 06» pirmo vietu izcīnīja **Uldis Čirulītis** (Pelēču pamatskola, Romualds Kairāns), atzinību – **Ivo Brūvers** (Rudzātu vidusskola, Līga Gžibovska) un **Māris Skutelis** (PVĢ, Ilze Rožinska). Tautas dziesmu dziedāšanas konkursā «Lakstīgala» tituls «Sudraba lakstīgala» un pirmā vieta piešķirta **Līvānu 1. vidusskolas meitenēm Agnesei Kārklei**, **Gintai Valterei**, **Zandai Ancānei**, **Annai Zeīlei**, **Sandrai Līvai Čingulei**. Šajā konkursā pirmās vietas ieguva arī **Līvānu 1. vidusskolas 6. klašu un vidusskolas meiteņu ansamblis**. Jaunākajā grupā dziedāja **Sandra Līva Čingule**, **Anna Zeīle**, **Dace Neicgale**, **Indra Vucina**, **Santa Broka**, bet vecākajā – **Agnese Kārkle**, **Ginta Valtere**, **Zanda Ancāne**, **Līva Kulitāne**, **Aija Rimicāne**. Konkursam «Lakstīgala» dziedāšanas sagatavoja skolotāja **Anna Kārkle**.

Konkursā «Zvirbulis – 2006» atzinību ieguva **Aivis Muktupāvels** (Priekuļu pamatskola, Diāna Bravačka) un **Raitis Stuburs** (Vārkavas pamatskola, Diāna Stubure).

Muzikālajā konkursā «Do – re – mi» par pirmās pakāpes lau-

Uzvarētāji valsts un novada olimpiādēs kopā ar saviem pedagogiem un pašvaldības pārstāvjiem.

Skolēni, kas godam pārstāvēja savu rajonu, gūstot uzvaras valsts konkursos, un viņu skolotāji, ar ko kopā kaldināti panākumi. Foto: L.Rancāne

reātiem un «Grand Prix» ieguvējiem atzīts ansamblis «GREEN NOVICE» (PVĢ, Ilze Rožinska). Ansambli dzied **Alvis Bernāns**, **Aleksandrs Starovoitovs**, **Jurģis Jakovels**, **Uģis Vilcāns**. Pirmās pakāpes diplomu šajā konkursā izcīnīja otrs Ilzes Rožinskas vadītais ansamblis no PVĢ: **Laura Strode**, **Sanita Sparāne**, **Maija Prikule**, **Irita Skurule**, **Edgars Pastars**, **Jānis Raubiško**, **Kristīne Fedotova**, **Māris Skutelis**, **Uģis Vilcāns**.

Par pirmās pakāpes laureātiem konkursā «Do – re – mi» Latgales novadā atzīts Vārkavas vidussko-

las vokāli instrumentālais ansamblis (vada Romualds Kairāns): **Gundega Ziemele**, **Daira Vaidode**, **Maira Dzene**, **Inese Lauska**, **Madara Vuškāne**, **Mairita Maskalāne**, **Marita Lazdāne**, **Laura Volodko**, **Zane Valaine**, **Līga Kokorīte**.

Valsts olimpiāžu un konkursu godalgotu vietu ieguvējus un viņu pedagogus iepriecināja neliels koncerts, ko sniedza rajona labākie dziedātāji un daiļlasītāji. Uzstājās PVĢ jauktais vokālais ansamblis un solisti **Māris Skutelis**, **Guna Pūcite** (Jaunsilavas pamatskola) un **Ivo Brūvers**. Ar

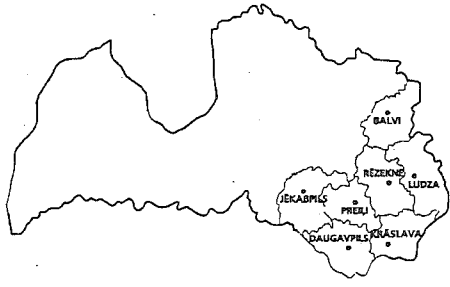
dzejas lasījumiem skatītājus iepriecināja **Aivis Muktupāvels** un **Raitis Stuburs**.

Kopumā šajā mācību gadā valsts olimpiādēs iegūtas 12 godalgas. Prēmijas svinīgajā sarakojumā pasniegtas 59 skolēniem un 26 skolotājiem. Apbalvotie skolēni kā pateicību saviem skolotājiem bija sagatavojuši ziedu pušķus. Savus audzēkņus un pedagogus ar ziediem sveica arī skolu direktori. Pēc tam notika kopīga fotografēšanās un cienāšanās ar kūkām, smalkmaizītēm, tēju un kafiju.

L.Rancāne

KAIMIŅU RAJONOS

Reorganizē ceļu uzturēšanas uzņēmumus

9.

Atbilstoši bijušā satiksmes ministra Aināra Šlesera lēmumam no četrām valsts ceļu uzturēšanai izveidotajām akciju sabiedrībām tiek viedots viens jauns uzņēmums. Tas, visticamāk, būs valstij piederoša akciju sabiedrība ar nosaukumu «Latvijas autoceļu uzturētājs». VAS «Latgales ceļi» prezidents Juris Millers pastāstīja, ka satiksmes ministra demisijas dēļ process bijis apstājies, taču, visticamāk, tiks pabeigts. «Latgales ceļi», tāpat kā pārējās ceļu uzturēšanas kompānijas, tiks pievienotas VAS «Centrālā reģiona ceļi». Pievienošanās brīdī mainīsies arī uzņēmuma nosaukums. Ministra lēmuma mērķis — panākt valsti vienotu ceļu uzturēšanas vadību un politiku.

«Brīvā Daugava»

BALVU RAJONĀ

Medņevā ceļā godā ermoņiku spēlētājus

Latgaļu sētā senāk turīgākais skaitījies puisis, kam mājās bijusi bise, ermoņikas un velosipēds. Dzirdot Medņevā vienkop vairāk nekā desmit seno mūzikas instrumentu spēlmaņu skanīgās dziesmas, jāteic, ka šai pusē — vēl Briēzuciema un Baltinavas pagastos — laikam arī tagad dzīvo bagātākie puisi. Viņi, iznesuši senos mūzikas instrumentus kopā spēlētprasmi cauri paaudzēm, kāpj uz skatuves. Muzikanti visi kā viens atzīst, — to, ko iemācās agrā jaunībā, aizmirst nevar.

Ermoņikas folkloras pētnieki uzskata par unikālāko mūzikas instrumentu, ko senāk pratuši Latgales meistari. Senākās ermoņikas, kā stāsta Vladislavs Zaremba, saukuši par kromkām, un to skanējums bijis maigāks. Velkot uz vienu pusi, skaņa nākusi citāda, uz otru — atkal savādāka. Arī Valdis Prancāns zina šaipusē vienu senu cara laika instrumentu, gluži vai ģimenes relikviju, tikai uz tā vairs neviens neprotot spēlēt. Senos instrumentus prot remontēt Jāzeps Zaremba, kura profesija ir galdnieks. Spēlēja mātēvis, arī pašam nebija problēmu iemācīties jebkuru instrumentu, par sevi saka Jāzeps Zaremba, stāstot, ka mājās ir vairāki mūzikas instrumenti, kurus pats arī remontē. Kādu reizi kāzās spēlējis garmošku. Uz krēsla tuvu piesēdies kāds viesis. Izrādās, no Rīgas, no operas. Dziesmai beidzoties, atzīnās, ka tādu akordeonu ar podziņām redzot pirmo reizi.

Par mežsargiem Rankā vēl padomju laikos mācījušies medņevieši Valdis Prancāns un Alfrēds Circens. Tagad dzīvo kaimiņos, reizēm uzspēlē un nepeļ ne dziedāšanu, ne dancošanu ermoņiku pavadībā. Kā vajag, tā spēlējam, saka Valdis Prancāns. I skumjāk, i jautrāk. Reiz kāzās visu nakti dabūjis spēlēt, jo viens viesis tik

● Ermoņiku spēlmaņi uz kopīgu saietu bija aicināti Medņevā.

dziedājis un dziedājis līdz agram ritam, kad citi sen jau gulēja. Kā lai nepiespē kaut vienam, ja esi kāzu muzikants. Viņu spēlēt iemācījusi māsiņa Lilita, vēl gan esot, lai ātrāk paietu diena. Arī dziesmu vārdi no viņas prātā palikuši. Ermoņikām ir tikai viena problēma, tām katrai cits skaņējums. Tādēļ grūti muzicēt kopīgi, atzīst Valdis. Viņam patīkot senās dziesmas.

Harijs Mūrmanis, kurš savulaik brauca par šoferi pie autobusa stūres un dziedāja, ermoņiku spēlēt gandrīz būtu atstājis nāvē. Taču etnogrāfiskā ansambļa sievas nav likušas mierā, lai nākt piespēlēt. Tā Harijs ņēmis rokās garmošku, kuras spēli savulaik iemācījies no ciema puisiem. Viņš prot spēlēt arī akordeonu, citaru, vijoli un atzīst, ka muzikalitāte nāk no vecākiem. Reiz no spēlēšanas Baltinavas Keišu ličos devies mājās ar zirgu. Braucot pāri upītei, ielūzīs tiltni, un garmoška ne tikai izmirkusi, bet arī aizpeldējusi.

Jāzeps Zaremba atzīst, ka daudzi rīdzinieki, kad atbrauc ciemos, grib dzirdēt dzīvo mūziku, jo «tas maģis galīgi apnicis».

Jāzeps prot spēlēt tubu, bungas, basģitāru, vijoli. Reiz skaitījis, ka zina 400 dziesmu, pēc tam skaits sajucis.

Ivars Kupriņš par ermoņiku spēli saka, ka šai mūzikai derot vien ekspertiem nepieejami kritēriji, — sak, brāl, švaki spēlēja... Viņš smeļ, ka muzicējot vīri var paust emocijas un relaksēties. «Reiz dzirdēju, ka sieva lamā vīru, bet vecis paņem garmošku, nospēlē divus gabalus, un miers mājās», atceras Ivars.

Skolēniem par vardarbību

Tiekoties ar skolēniem Grāmatu svētkos Balvos, Latvijas Bērnu fonda prezidents un Saeimas deputāts Andris Bērziņš runāja par vardarbību un tās dažādām izpausmēm.

Andris Bērziņš skolēniem stāstīja par daudzām it kā pašsaprotamām lietām, par to, kas ir rakstīts presē, bieži rādīts televīzijā. Pašsaprotamām pieaugušajiem, bet bērniem, jauniešiem bieži vien ir citas intereses, sagrozīts vai ideāls priekšstats par dzīve

notiekošo. A.Bērziņš kā ienesīgākos minēja trīs biznesa veidus — tā ir tirdzniecība ar ieročiem, narkotikām un cilvēku tirdzniecība. Viens no cilvēku tirdzniecības veidiem ir prostitūcija, kas ir arī viens no vardarbības veidiem. Ir vecāki, kas nerūpējas par saviem bērniem vai pat izstumj viņus uz ielas, lai bērns tur pelna naudu ar prostitūciju. A. Bērziņš minēja gadījumu Rīgā ar kādu astorpus gadus vecu meitenīti, ko vecāki alkoholiķi bija izstūmuši uz ielas, nolemjot prostitūcijai un sabojājot viņas turpmāko dzīvi. Arī daudzas jaunas meitenes no laukiem, nonākot lielpilsētā, bieži vien nonāk atkarībā no cilvēku tirgotājiem, kas sākumā viņām aizdo naudu, iedod dzīvokli, bet pēc tam «ieslēdz skaitītāju», kā mēdz teikt, un, ja meitene nespēj naudu atdot, kas lielākoties tā arī ir, viņai tā ir jāatpeln, sevi pārdo. Bērnu fonda prezidents runāja arī par dažādu it kā modeļu aģentūru vilinošajiem darba piedāvājumiem, iespēju nokļūt uz ārzemju modes žurnālu vākiem, bet īstenībā meitenes ievilina lamatās, atņem pasi un liek strādāt par prostitūtām bordeļos. Šā

du gadījumu nesen atklāja arī britu policija, starp bordeli strādājošajām meitenēm minētas arī meitenes no Latvijas.

Pasaulē notiek arī tirdzniecība ar bērniem. Deviņdesmito gadu sākumā starptautiska komisija izmeklēja gadījumu, kad no Rumānijas uz Itāliju bija izvesti vairāk nekā četri simti bērnu, bija informācija, ka šie bērni tiek izmantoti orgānu tirdzniecībai. Bērnu adopcija uz ārvalstīm ir laba lieta, jo bērnam tiek dota iespēja izaugt ģimenē, ja līdz tam viņš savā zemē ir audzis bērnumam. Taču vēlme adoptēt svešas valsts bērnus vienmēr var radīt aizdomas, ja šādu bērnu ir pietiekami arī savā valstī. Piemēram, Francijā bērnu namos aug 300 000 franču bērnu. Kādēļ francūžiem neparūpēties par viņiem? Bērns kļūst par tirdzniecības objektu arī tādās gadījumos, kad viņu dzemdē surogātmāte. Sieviete, kurai nevar būt bērnu, uz laiku izīrē citu sievieti, visbiežāk jaunu meiteni, kura iznēsā bērnu, dzemdē un pēc tam atdo bagātiem vecākiem, ar kuriem iepriekš par šo darījumu ir vienojusies. Arī tā ir vardarbība pret citu cilvēku, viņa ķermeņa izmantošana, nerunājot par morālo pusi. Lielākajā daļā Eiropas valstu likumdošana surogātmātes aizliedz, atļauts tas ir tikai Grieķijā un Krievijā, taču Krievijas deputāti cinās, lai to aizliegtu. Latvijas likumdošanā par šo jautājumu nekas nav pateikts, bet tas nenozīmē, ka mūsu valsts iedzīvotājas nevar nonākt situācijā, kad viņas kļūst par surogātmātēm.

A.Bērziņš pastāstīja, ka viņam bijusi iespēja tikties ar to Moldovas pilsoni, kurš par 3000 dolāriem pārdeva savu nieru. Pa viņa valsti, kas ir visai nabadzīga, ir braukājuši cilvēki un piedāvājuši nopelnīt, pārdo dot orgānus. Nieres operācija veikta slimnīcā Turcijā, no kurienes viņš izrakstīts jau trešajā dienā pēc operācijas. No solītajiem 3000 dolāriem puse norēķināta par uzturēšanos slimnīcā, cilvēks tikko palicis dzīvs un ir kļuvis invalīds uz mūžu.

«Vaduguns»

LUDZAS RAJONĀ

Latvijas vēstnieks Turcijā — kārsavietis

Vienmēr patīkami satikties ar novadniekiem, kuri savā dzīvē daudz sasnieguši. Viens no tiem ir Latvijas vēstnieks Turcijā, kārsavietis Ivars Pundurs.

— Svarīgi ir istajā laikā atrasties istajā vietā, — tā Ivars raksturo savas karjeras sākumu. Pēc vidusskolas beigšanas viņš iestājās Latvijas Universitātes juridiskajā fakultātē, jo tā toreiz bija vienīgā augstskola, kurā varēja iegūt juridisko izglītību.

1990. gadā studentiem vajadzēja meklēt diplomprakses vietu. Ivars aizgāja uz Ārlietu ministriju. — Mani aicināja uz sarunu Sandra Kalniete, toreiz ministra vietiece.

Oficiāli ministrijā sāku strādāt 1991. gada augustā, dažas dienas pirms puča, — stāsta Ivars.

— Toreiz ministrijā nebija pat desmit darbinieku. Laika posms līdz 2004. gadam, kad Latviju uzņēma Eiropas Savienībā, Ārlietu ministrijas darbībā valstij bija ārkārtīgi nozīmīgs. Pa šo laiku esmu strādājis ar visiem ārlietu ministriem.

Man bija laime un atbildība strādāt pie valstij nozīmīgiem līgumiem — Krievijas karaspēka izvešana, Skrundas lokatora demontāža. No 1994. gada aprīļa sāku darbu Viņē — biju Latvijas delegācijas EDSO vadītājs, bet 2001. gadā, kad Latvija iestājās NATO un atvēra vēstniecības visās NATO valstīs, kļuva par vēstnieku Turcijā. Nu jau gadu mums Ankarā ir vēstniecība.

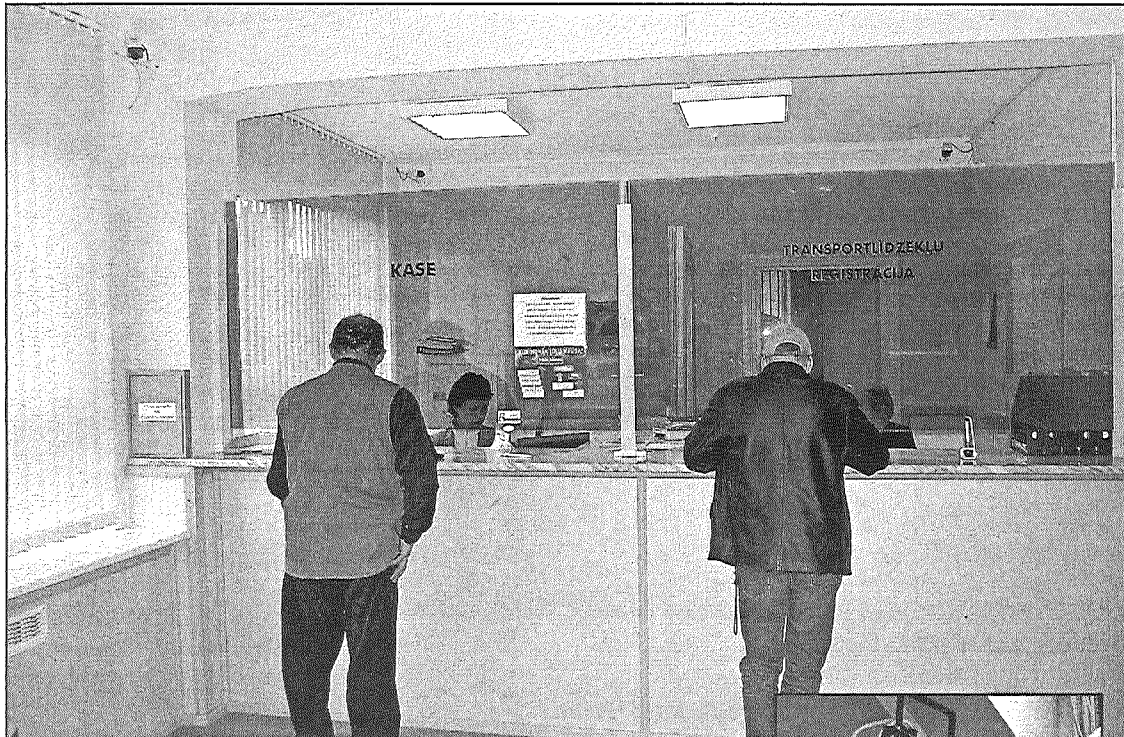
Latviju šajā milzīgajā valstī ar 70 miljoniem iedzīvotāju sāk uzņemt kā vērā nemamu sadarbības partneri. Ivars stāsta kādu interesantu gadījumu: — Skatāmiess sieviešu basketbola čempionāta spēli. Spēlēja Latvijas un Turcijas izlases. Latvija uzvar. Starpbrīdī nejausi iznāk saruna ar turku policistu. Viņš interesējās, cik isti Latvijā ir iedzīvotāju. Uzzinājās, ka tikai divi ar pusi miljoni, viņš bija patiesi izbrīnīts: «Tas taču tikai viens Ankāras rajons, un jūs uzvarējāt mūs, milzu valsti! Iznāk, ka ne vienmēr mērogs ir noteicošais.»

● Kārsavietis Ivars Pundurs ir viens no tiem, kurš veido Latvijas ārpolitiku jau kopš deviņdesmito gadu sākuma.

«Ludzas Zeme»

CSDD Preiļu nodaļā tiek uzstādītas audio un videonovērošanas iekārtas

● **Kontrole, iespēja izsargāties no iespējamām konfliktsituācijām un lielāka drošība** – tie ir galvenie iemesli, kāpēc Ceļu Satiksmes Drošības direkcijas rajonu nodaļās tiek uzstādītas audio un videonovērošanas kameras. Preiļu nodaļā tās atradīsies klientu uzgaidīšanas zālē, reģistrācijas inspektora darba kabinetā, kases telpā un laukumā, kur notiek reģistrējamo automašīnu numuru salīdzināšana. Foto: A. Stepanovs

Tuvāko nedēļu laikā Ceļu Satiksmes Drošības direkcijas (CSDD) Preiļu nodaļā tiks pieslēgtas un sāks darboties nupat uzstādītās audio un videonovērošanas iekārtas, informē rajona nodaļas darbinieki.

Pamatojoties uz Satiksmes ministrijas Ceļu Satiksmes Drošības direkcijas izstrādāto attīstības koncepciju, lai palielinātu pretkorupcijas ietvaros veicamo pasākumu efektivitāti, kā arī pilnveidotu procesu vadību CSDD rajonu nodaļās, katrā no tām tiek uzstādītas audio un videonovērošanas sistēmas. Tās darbosies tiešajā pieslē-

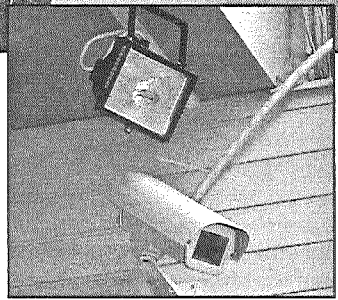
gumā, kas nozīmē, ka jebkurš CSDD nodaļas priekšnieks jebkurā brīdī varēs redzēt, kas konkrētā mirklī notiek savā, kaimiņu rajona nodaļā vai citur.

CSDD Preiļu nodaļā novērošanas kameras uzstādītas un darbosies klientu uzgaidīšanas zālē, reģistrācijas telpā, kasē, kā arī automašīnu numuru salīdzināšanas vietā. Nodaļas servera cietajā diskā ierakstītais materiāls tiks uzglabāts ne mazāk kā gadu. Nofilmētais materiāls un skaņas ieraksts tiks ņemts vērā, izskatot sūdzības par jebkuras CSDD nodaļas darbu. Kā uzskata CSDD priekšnieks Andris Lukstiņš, šāda iespēja palīdzēs atrisināt radušās

konfliktsituācijas, kā arī varēs tikt izmantota pēc tiesībsargājošo iestāžu lūguma.

Pašlaik audio un videonovērošanas sistēmas jau veiksmīgi darbojas lielākajā daļā CSDD nodaļu. Jūnijā tās pilnībā būs pieslēgtas, izmēģinātas un darbosies arī Preiļos, Krāslavā un citur reģionā. Tuvāko divu gadu laikā ar novērošanas kamerām tiks apgādātas arī transportlīdzekļu tehniskās apskates stacijas.

Lai informētu klientus, ka iestādē darbojas novērošanas kameras, arī pie CSDD Preiļu nodaļas būs novietoti brīdinājuma uzraksti.

POLICIJAS ZIŅAS

No 15. līdz 21. maijam Preiļu rajona policijas pārvaldes dežūrdaļā tika reģistrēti 45 iesniegumi, tajā skaitā seši iesniegumi par notikušiem ceļu satiksmes negadījumiem, pieci – par huligāniskām darbībām, septiņi – par ģimenes skandāliem, 10 – par zādzībām, kā arī viens iesniegums par ugunsgrēku. 18 gadījumos uzsākts kriminālprocess.

Mēģinājums iekļūt veikalā

15. maijā policijā reģistrēts iesniegums par to, ka Livānos SIA «Livengoft» veikalam sabojāta durvju slēdzene. Par šo gadījumu uzsākts kriminālprocess.

Sastādīts administratīvais protokols

Administratīvais protokols par nelikumīgu alkoholisko dzērienu uzglabāšanu un tirdzniecību 15. maijā sastādīts kādam preilietim, 1954. gadā dzimušam vīrietim.

Riebiņos nodega māja

16. maijā ugunsdzēsības un glābšanas dienestā tika saņemts izsaukums uz Riebiņiem. Tur nodega neapdzīvota māja. Iespējamais aizdegšanās iemesls – neuzmanīga rīcība ar uguni.

Kriminālprocess par miesas bojājumu nodarīšanu

16. maijā Preiļos par vieglu miesas bojājumu nodarīšanu uzsākts kriminālprocess kādam 1983. gadā dzimušam vīrietim.

Tirgū pačibēja naudas maks

Pēc palīdzības policijā griezusies kāda tirgotāja. 17. maijā Preiļu tirgū viņai no tirdzniecības vietas ticis nozagts maks un nauda.

Izpostīta graudu kalts Vārkavā

17. maijā kāda Vārkavas pagasta iedzīvotāja konstatēja, ka no viņai piederošās graudu kalts, kas nav bijusi aizslēgta, nozagts viens graudu elevator, bet otrs izkomplektēts. Īpašniecei no-

darīts materiālais zaudējums 500 latu apmērā.

Preiļos uzbrauca velosipēdistam

18. maijā Preiļos notika satiksmes negadījums. Vadot automašīnu VW Transporter, tās vadītājs, uzbraucot uz galvenās ielas, notrieca pa šo ielu braucošo velosipēdistu, kurš guva traumas un medicīniskās palīdzības sniegšanai tika nogādāts slimnīcā.

Aizturēta iespējamo zagļu grupa no Ludzas rajona

18. maijā policijā saņemts iesniegums par to, ka Riebiņu novada Rušonas pagastā no SIA «Uniteks» teritorijas nozagtas astoņas metāla formas, kas paredzētas betona izstrādājumu izgatavošanai, kā arī nozagts celtnes kabelis. Par notikušo zādzību policija uzsākusi kriminālprocesu.

Aizturētas iespējamās vainīgās personas. Tā ir septiņu cilvēku grupa no Ludzas rajona, kas jau iepriekš nodarbojusies ar metāla zādzībām Preiļu rajonā.

Riebiņu pagastā fermai izsisti logu stikli

18. maijā policijā reģistrēts iesniegums par to, ka Riebiņu pagasta Duntišķos kādam vietējam iedzīvotājam piederošajai fermai izsisti 11 logu stikli. Īpašniekam nodarīts materiālais zaudējums 200 latu apmērā.

Livānos atrasts noslepkavots vīrietis

19. maijā Livānos atrasts kāda 1956. gadā dzimuša vīrieša liks ar grieztu brūci kaklā. Policija uzsākusi kriminālprocesu. Notiek izmeklēšana.

Zagli aiznesa ordeņus un medaļas

Policijā ar lūgumu palīdzēt 21. maijā griezās kāds Preiļu pagasta iedzīvotājs. Viņš konstatējis, ka zagli no mājām aiznesuši ordeņus un medaļas, nodarot īpašniekam materiālo zaudējumu 700 latu apmērā. Par notikušo zādzību uzsākts kriminālprocess.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Par transportlīdzekļu kategorijām

JAUTĀJUMS. Pēdējā laikā presē raksta par neskaidribām, kas radušās ar amerikāņu automašīnas «Hummer» pielīdzināšanu kravas automobilim. Kas īsti un «Hummer» – vieglā automašīna vai tomēr kravas auto? Kāda kategorija nepieciešama autovadītājam?

Vadītāja apliecībās norādāmās transportlīdzekļu kategorijas nosaka Vīnes Konvencija par ceļu satiksmi, ES direktīva par vadītāja apliecībām un Latvijas Ceļu satiksmes likums. Nevienā no šiem tiesību aktiem, definējot transportlīdzekļu kategorijas, nav lietoti jēdzieni «kravas automobilis» vai «autobuss». B un C1 kategoriju definīcijas ir šādas.

B – mehāniskie transportlīdzekļi, kuru pilna masa nepār-

sniedz 3500 kg un sēdvietu skaits, neskaitot vadītāja vietu, nepārsniedz astoņas vietas, kā arī šādas kategorijas vilcēja savienojums ar piekabi, kuras pilna masa nepārsniedz 750 kg, B kategorijas vilcēja savienojums ar piekabi, ja šāda savienojuma pilna masa nepārsniedz 3500 kg un piekabes pilna masa nepārsniedz vilcēja pašmasu.

C1 – mehāniskie transportlīdzekļi, kuru pilna masa pārsniedz 3500 kg, bet nepārsniedz 7500 kg un kuri neietilpst D kategorijā, kā arī šādas kategorijas vilcēja savienojums ar piekabi, kuras pilna masa nepārsniedz 750 kg.

Līdz ar to daudzu transportlīdzekļu vadīšanai, kas tiek reģistrēti kā kravas automobiļi, ir nepieciešama tikai B kategorijas vadītāja apliecība. Šī gada sākumā Latvijā bija reģistrēti 41 536 kra-

vas automobiļi, kuru pilna masa nepārsniedz 3,5 tonnas. Izplatītākie to modeļi ir Ford Transit, Mercedes Sprint, VW LT.

Vienlaikus Latvijā ir arī transportlīdzekļi, kuru pilna masa pārsniedz minētās 3,5 tonnas un kuri reģistrēti kā vieglie pasažieru automobiļi. Šo transportlīdzekļu vadīšanai nepieciešama C1 kategorijas vadītāja apliecība. Lielākoties tie ir Ziemeļamerikas tirgum paredzētie auto, piemēram, «Hummer». Uz šiem transportlīdzekļiem neattiecas Ceļu satiksmes noteikumos kravas automobiļiem noteiktie ierobežojumi, piemēram, pieļaujamais braukšanas ātrums ārpus apdzīvotām vietām 80 km/h, ceļa zīmes «Kravas automobiļiem braukt aizliegts» darbība un citi.

Valstī vairāk lieto saskaņotos paziņojumus

Šī gada trijos mēnešos apmēram 52% no visiem rakstveida pieteikumiem par ceļu satiksmes negadījumiem, ko saņēmuši apdrošinātāji, bijuši saskaņotie paziņojumi, pēc Latvijas Transportlīdzekļu apdrošinātāju biroja (LTAB) apkopotās statistikas informē aģentūra LETA.

LTAB norāda, ka Latvija divu gadu laikā kopš saskaņoto paziņojumu ieviešanas 2004. gada 1. maijā sasniegusi teicamus rezultātus. Tas liecina par autovadītāju arvien lielāku uzticēšanos saskaņotajiem paziņojumiem un to sniegtajam priekšrocībām. Šie paziņojumi paredzēti automašīnu maznozīmīgas sadursmes reģistrēšanai.

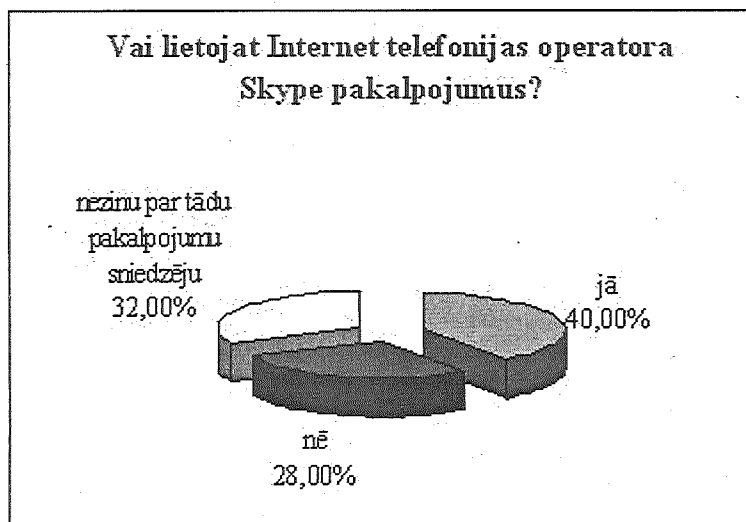
Ar šo dokumentu fiksēt ceļu satiksmes negadījumus atļauts tikai noteiktos gadījumos;

- ja nav cietuši cilvēki;
- nav nodarīti bojājumi trešās personas mantai;
- sadursmē iesaistītajiem transportlīdzekļiem nav radušies bojājumi, kuru dēļ tie nevar vai tiem liegts aizbraukt.

Aizpildīt saskaņoto paziņojumu var tajos gadījumos, ja ceļu satiksmes negadījumā iesaistīti tikai divi transportlīdzekļi un to vadītājiem nav domstarpību par negadījuma apstākļiem.

Aptaujas rezultāti internetā

(no 15. līdz 21. maijam)

«Novadnieka» interneta mājas lapā www.novadnieks.lv izsludinātās interaktīvās aptaujas balsojuma rezultātu diagramma.

NOVADNIEKS

RUBRIKAS: DAŽĀDI, PĒRK, PĀRDOD, MAINA, MEKLĒJU DARBU.

PRIVĀTSLUDINĀJUMS. **Cena Ls 1,18** (ar PVN).

Rubrika _____

Derīgs līdz 25. maijam.

T	ā	i	r	.															

Talonā jāieraksta sludinājums tikai par VIENU objektu.

Aizpildīšanas noteikums: viena rūtina — viena zīme.

Iesniedzēja vārds, uzvārds _____

Adrese, tālr. _____

Sludinājumus «Novadniekā» pieņem Preiļos, Brīvības ielā 14. Tālr./fakss 53-07057.

Vai sludinājumu ievietot interneta mājas lapā? Jā Nē

Maksa Ls 0,24 (ar PVN).

Jāiesniedz tikai laikrakstā publicētais kupons, kopētus un pa faksu sūtītus nepieņemsim.

Par Ls 1,18 **NETIEK PUBLICĒTI:** apsveikumi, līdzjūtības, pateicības, sludinājumi par individuālo uzņēmējdarbību, iepazīšanos, zemes, sertifikātu, kokmateriālu, malkas pirkšanu un pārdošanu vairumā, telpu irēšanu un izirēšanu privātvajadzībām, dzīvokļu un māju pirkšanu un pārdošanu, celtniecības materiālu pirkšanu un pārdošanu, automašīnu pirkšanu un pārdošanu, l/s produktu pirkšanu un pārdošanu vairumā. Nosauktajam publikācijām cita cena.

SLUDINĀJUMI

REKLĀMAS

SLUDINĀJUMI

Pārdod

garāžu Preiļos, pie abbraucamā ceļa uz Aglonu. Tālr. 6613932;

lietotu kasešu automagnetolu «PIONEER». Cena Ls 25. Tālr. 6613932;

siena presi K-454. Tālr. 8665164; šiferi. Tālr. 8380106;

z/s jaunpūtus, dējējvistas, broilerus un zoslēnus. Iespējama piegāde. Tālr. 5321270, 9186065;

govī vai grūsnu tel. Tālr. 6083315, 5321947;

«Volga» GAZ - 24, dīzels. Tālr. 9893427;

traktoru "BELORUS - 82 V" (1996.g. izl.). T.6454303;

traktoru JUMZ - 6 (transporta, liela kabīne, 1990.g. izl.). T.9491741;

traktoru JUMZ - 6, ekskavatoru (1989.g. izl., labā stāvoklī), T-40 AM (1992.g. izl.), T-40, 1985.g. izl., AM). T.26265705;

traktoru MTZ-82L (1989.g. izl., TA līdz 05.2007.), MTZ - 80 UK (1993.g. izl., no Vācijas). T.6454303;

traktoru T-25 ar inventāru. T.9272193;

vagotāju (3-rindu), pļaujmašīnu (2,1, Krievijas raž.), VAZ rezerves daļas (jaunas un lietotas), ventilatoru DT-75. T.9665869;

vagotāju (5-korpusu). T.8630322;

MTZ - 82 L, divus kokvedējus KAMAZ. T.9464113;

piekabi - kūtsmēsļu ārdītāju, T-25 paštaisītu vienass piekabi. T.28759142;

pļaujmašīnu (rotoru un segmentu PC-1, 1,8 m). T.8791086;

pļaujmašīnu (zirga), OPEL RECORD rezerves daļas. T.9446589;

FORD ESCORT UNIVERSAL (1,8, dīzels, 1991.g. izl., TA līdz 2007., salāztaļā krāsā, + riepas ar radzēm). T.28705910;

FORD FIESTA (1,3, 1996.g. izl., melna, 5 durvis, stūres pastiprinātājs, kondicionieris, el. stikli, mazs noskrējens, ekonomiska, 2100 EUR). T.6493013;

FORD FIESTA (1994.g. izl., sarkana, teicamā stāvoklī, nomainīta eļļa un filtri, 1500 EUR). T.6314348;

FORD GALAXY (1996.g. izl., TA, 2,0, DOCH, 7 vietas, lietie disk, 4350 EUR) vai maina. T.9480463;

FORD GALAXY (2,0, 16 v, 1998.g. izl., 5300 EUR). T.9444083;

FORD GALAXY (2,0i, 1998.g. izl., 6300 EUR). T.9444083;

FORD MONDEO (1,8 i, 16 v, 1995.g. izl., melna, elektro, TA līdz 2007., piekabes āķis, 1 mēn. no Vācijas, teicamā stāvoklī). T.8637847;

FORD MONDEO (2,0 i, 1996.g. izl., viss ekstra, sudraba metāliskā krāsā, TA līdz 11.2006.). T. 4632982, 6538644;

FORD MONDEO UNIVERSAL (1,8i, 16 v, 1996.g. izl., inžektors, gāzes iekārta, jauna TA, kondicionieris, velūra salons, ideālā stāvoklī, tikko no Vācijas, 3150 EUR). T.6444910, 4693251;

FORD SCORPIO (2,0 DOCH, 1990.g. izl., centrālā atslēga, lūka, piekabes āķis, zilā krāsā, TA, Ls 400). T.6478994;

FORD SIERRA (1,8 TD, 1991.g. izl., lieliskā vizuālā stāvoklī, var rezerves daļas, Ls 250). T.9132587;

FORD TRANSIT (1990.g. izl., 2,5 dīzels, TA līdz 2.05.07., labā stāvoklī, 6 l/100 km). T.6812395;

FORD TRANSIT (2,5 D, 1988.g. izl., pusaugstais, garais, kravas-pasažieru, pēc virsbūves remonta, piekabes āķis, 2800 EUR). T.9706627;

FORD TRANSIT (2,5 TD, 1998.g. izl., 8+1, garais, zilā krāsā, kondicionieris, labā teh. stāvoklī, 5500 EUR). T.9105688;

GOLF 3 (1,9 D, VARIANT, 1994.g. izl.), BMW 320i (1986.g. izl.), BMW 520 četrus lietus diskus (Ls 30). T.6565654;

ISUZU TROOPER (2,2 dīzels, 1987.g. izl., TA, signalizācija, piekabes āķis, stūres pastiprinātājs, riepu komplekts, Ls 1300). T.6435726, 4623229;

IVECO TURBO DAILY 59-12 (1995.g. izl.), IVECO TURBO DAILY 49-10 (1989.g. izl.). T.9267645;

VOLVO - 760 (1983.g. izl., labā stāvoklī, automātiskā ātrumkārbā, pelēka, stūres hidropastiprinātājs, automātiskais stiklu pacelējs, cinkota, ādas salons). T. 8773546;

VOLVO S 60 (2,4 dīzels, melnā metāliskā krāsā, 11.2003.g., visas extras, tikko no Vācijas, ideālā stāvoklī). T.9489440;

VW CARAVELLA (1992.g. izl., 2,4 d, 4900 EUR). T. 9269194;

VW GOLF (1985.g. izl., 1,8, 3 durvis, Ls 550). T. 8357080;

VW GOLF (1985.g. izl., 1,8, 3 durvis, vajadzīgs remonts), VAZ - 2105 (1981.g. izl., bez TA). T.8340059;

VW GOLF (1990.g. izl., 1,6 TD, 5 durvis, TA, sarkana, ideālā stāvoklī, 2000 EUR). T.9286857;

VW GOLF 3 (1,9 GTD, 1994./93.g. izl., piekabes āķis, ideālā stāvoklī); OPEL KADETT (1,7 D dīzels) rezerves daļas, FORD SIERRA (2,3 D) rezerves daļas. T.9266952;

VW GOLF 3 (194./95.g. izl., 1,4 mono, 5 durvis, labā stāvoklī), traktora piekabi 2 PTS4 (steidzami, lēti). T.5996142;

VW GOLF 3 (1992.g. izl., jauna TA, ekonomiska, ķiršu krāsā, 1,4 mono, ziemeņu riepu komplekts, nesens no Vācijas). T.8742955;

VW GOLF 3 (2,0 i, 1994.g. izl., VARIANT, 5 durvis, el. lūka, stikli, 2 Air Bag, signalizācija). T.9146129;

VW GOLF 3 GTD (1,9, 1994./93.g. izl., 5 durvis, rekaro salons, piekabes āķis, lūka, centrālā atslēga, ideālā stāvoklī). T.9266952;

VW GOLF GT (1,8, viss elektro, 1995.g. izl., 2 Air Bag, TA uz gadu, ļoti labā stāvoklī, no Vācijas, 2700 EUR). T.9176315;

VW JETTA (1,6, 1989.g. izl., melna, gāze - benzīns, piekabes āķis, divi lietie disk, Ls 550). T.9438060;

VW PASSAT B5 (1997.g. izl., 1,9 TD, sedans, viss ekstra, ideālā stāvoklī). T.8882073;

VW PASSAT UNIVERSAL (2,0i, 1991.g. izl., TA līdz 04.07., el. lūka, piekabes āķis, teicamā stāvoklī, stūres hidropastiprinātājs, centrālā atslēga, magnetola). T. 9460085;

VW PASSAT VARIANT (1,6, TA, balta, 1986.g. izl., Ls 350). T.9425016;

VW PASSAT VARIANT (1,9 D, melna, 1991.g. izl., 2000 EUR). T.8316100;

VW PASSAT VARIANT (1990.g. izl., 1,9 dīzels, signalizācija, centrālā atslēga, el. lūka, piekabes āķis, jauns dzinējs, stūres pastiprinātājs). T.6477121;

VW PASSAT VARIANT (1991.g. izl.), NIVA 21213 (1998.g.). T.8386880;

VW PASSAT VARIANT (1991.g. izl., 1,8 i, TA, signalizācija) vai maina pret mazāku. T.9275858;

VW PASSAT VARIANT (1992.g. izl., 1,8, jauna TA, M+S, lūka, hidrostūre, centrālā atslēga, ķiršu perlamutra krāsā, 1650 EUR) vai maina. T.6385040;

VW POLO (1,3 i, 1990.g. izl., 5 pakāpju ĀK, zila) vai maina pret auto ar automātisko ĀK. T.8897752;

VW SANTANA (1,6, 1984.g. izl., TA līdz 30.11.06., labā teh. stāvoklī, Ls 320). T.9483824;

VW TRANSPORTER (1,8, gāze - benzīns, 1984.g. izl., 7+1 vieta, 850 EUR) vai maina pret līdzvērtīgu vieglo automašīnu. T.29107287.

Pērk

Lietotu lielo šiferi. Tālr. 6540610; a/m «MOSKVIČ» jebkurā stāvoklī līdz Ls 70. Tālr. 6058589.

Dažādi

Meklē cilvēku, kurš par nelielu samaksu palīdzētu dažos saimniecības darbos (vēlams pensionārs). Tālr. 5503209.

VIKTORĪNA NOSLĒGUSIES

Hokeja čempionāts beidzies. Zinošākais līdzjutējs noskaidrots

Neskatoties uz dažām problēmām – ielūzušu ledu un fanu izdarībām Latvijas un Kanādas spēles laikā —, lielais hokejs Rīgā veiksmīgi noslēdzies. Zviedri aizveda mājās čempionu kausu, Latvijas izlase godam izcīnīja 10. vietu pasaules spēcīgāko komandu vidū.

Čempionāta gaitai nenogurstoši sekoja arī līdzjutēji Preiļu rajonā. Par veiksmīgu varam atzīt arī laikraksta «Novadnieks» rīkoto «Karsto viktorīnu», kuras gaitā hokeja lietpratējus aicinājām sūtīt atbildes uz astoņiem jautājumiem un prognozēt Latvijas komandas spēļu rezultātus priekšsacīkstēs, kā arī iegūto vietu čempionātā.

Noteiktajā datumā redakcijā bija saņemtas 15 anketas. Apkopojot pareizās atbildes, noskaidrojām, ka visprecīzāk uz jautājumiem atbildējis un spēļu rezultātus prognozējis Staņislavs Kalvāns no Vārkavas novada Rožkalnu pagasta Rimicāniem – viņa kontā ir 11 no iespējamajiem 12 punktiem. Guntars Ormanis, Dainis Kampāns un Ingrida Kampāne ieguvuši 8 punktus, 7 punkti ir Jāņa Kampāna kontā. Pārējie viktorīnas dalībnieki bijuši mazāk precīzi.

Paldies par atsaucību! Staņislavu Kalvānu pēc balvas – ekskluzīvas SIA «Lettglas» stikla vāzes – gaidām «Novadnieka» redakcijā, Preiļos, Brīvības ielā 14, ik darbdienā.

Publicējam pareizās atbildes

1) Priekšsacīkšu spēles Latvija – Čehija rezultāts?

Neizšķirts rezultāts

2) Priekšsacīkšu spēles Latvija – Somija rezultāts?

Uzvarēja Somija

3) Priekšsacīkšu spēles Latvija – Slovēnija rezultāts?

Uzvarēja Latvija

4) Vai Latvijas izlase iegūs vismaz trešo vietu savā grupā priekšsacīkšu spēlēs?

Jā

5) Vai Latvijas izlase kvalificēsies čempionāta ceturtdaļfinālam?

Nē

6) Kāds ir 2006. gada Pasaules čempionāta hokejā talismana vārds?

Bebrs Rix

7) Kuru vietu čempionātā iegūs Latvijas izlase?

10.

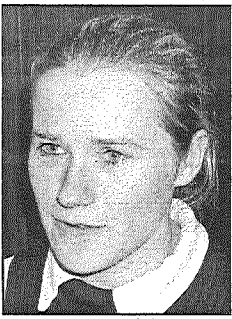
8) Kuras valsts hokeja izlase būs pasaules čempionāta uzvarētāja?

Zviedrija

Kādi ir jūsu iespāidi par Eirovizijas konkursu?

Sigita Brice,
raiona galvenās
bibliotēkas vadītājas
vietnece:

— Par Eirovizijas iznākumu esmu pārsteigta. Nebiju domājusi, ka uzvarēs somi. Man prāt, viņu dziesma neatbilda Eirovizijas raksturam un personīgi man bija nepieņemama. Tā ir ļoti specifiska, domāta jaunatnei, nevis auditorijai, kura sastāv no dažāda vecuma cilvēkiem. Man ļoti patik grupu «Cosmos», bet domāju, ka viņu dziesma nebija piemērota Eirovizijai. Kopumā visas Eirovizijas uzstāšanās likās vienveidīgas un līdzīgas iepriekšējos gados redzētām.

Maira un Edijs Pastari
no Saunas pagasta, mācās Preiļos:

Maira: — Esmu neapmierināta ar uzvarētājiem, man viņi nesimpatizē. Mani nesaista roks. Neapmierina arī latviešu sniegums, domāju, ka «Cosmos» uzstāšanās Eiropa nesaprata. Man ļoti patika Zviedrijas sniegums.

Edijs: — Somu grupa un dziesma man patika, tikai pārsteidza tas, ka arī skatītāji nobalsoja par viņiem un ka viņu šāda stila mūzika. Man apnikušas visas Eirovizijas dziesmas, kas ir gandrīz vienādas. Patik, ja kāds ar kaut ko atšķiras. «Cosmos» grupas izpildījums bija labs, taču tā nav dziesma, kas varētu uzvarēt Eirovizijā.

Evita Sondore
no Galēniem,
mācās Preiļos:

— Iespāids ir negatīvs. Biju izbrīnīta, ka tāda dziesma var tikt pirmajā vietā. Tās monstri maskas radīja negatīvas emocijas, bailes. Ar latviešu sniegumu esmu apmierināta. Labi, ka nepalika pēdējie. Nevaram jau vienmēr gribēt tikai labas vietas.

Veronika
Berezinska,
pensionāre no
Saunas pagasta:

— Tā izrādīšanās un ākstīšanās man nepatika, bet cilvēkus laikam pievelk kaut kas nebijis, ekstremāls. Somu uzstāšanās bija ārkārtīgi ekstremāla. Man ļoti patika rumāņu dziedātājs, kā arī Bosnijas Hercegovinas pārstāvju uzstāšanās, par ko es nobalsoju. Arī «Cosmos» izpildītā dziesma. Vecākajai paaudzei vairāk patik mūzika un dziesma, nevis izrādīšanās.

Valdis Vucāns,
mācās Vārkavas
vidusskolā:

— Nebija izdevības noskatīties. Neesmu Eirovizijas fans un neuzskatu to par lielu notikumu mūzikas dzīvē. Par rezultātiem uzzināju vēlāk. Somiem daudz ticis – trešā vieta hokeja čempionātā un vēl uzvara Eirovizijā. Mūsu «Cosmosa» vietā gan varbūt vajadzēja sūtīt ko citu, kas vairāk piemērots šādiem šoviem. Savā jomā tie ir profesionāļi, bet šāda mēroga konkursos vajadzīgi citi.

L.Rancāne
Foto: A.Stepanovs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, LĪDZJŪTĪBAS

Eiropas Sociālā fonda
Nacionālās programmas
«Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības
kapacitātes stiprināšana» ietvaros
30. maijā plkst.10.00 Preiļos
raiona padomes ēkā,
Raiņa bulv. 19, 2.st. zālē
aicinām uz tikšanos ar
Latvijas Brīvo arodbiedrību savienības —
LBAS vadības pārstāvi, lai runātu par
sociālā dialoga nozīmi veiksmīgas reģionu
sociālekonomiskās attīstības
un iedzīvotāju labklājības nodrošināšanā.

Interesentus lūdzam pieteikties
pa tālrūni 7035914.

**SIA «DSG
KARJERI»**
Saikava,
Madonas
rajons

Dolomīta šķembu tirdzniecība
Frakcija 0 – 16 mm,
16 – 40 mm,
40 – 70 mm.

Iespējama piegāde.

Tālrūnis 8377698,
fakss 7114833.

VĀRKAVAS NOVADA DOME
paziņo par iepirkuma veikšanu
gaismas ķermeņu iegādei
sabiedriskajai telpai.

Paredzamā līgumcena Ls 5700.
Tālrūnis informācijai 9446486.

PIEDĀVĀ DARBU

Anglijā un Ziemeļirijā.

Dažādās specialitātēs
(var bez angļu valodas zināšanām).

Droši, ātri, nav dārgi.

SIA «Regus». Licence nr. 63.

Tālr. Rīgā 7226607, Jēkabpilī 5223555,
mob. tālr. 8824406.

PROJEKTU LĪDZFINANŠĒ
EIROPAS SAVIENĪBĀ

Rīgas Amatniecības vidusskola (RAV)
un Preiļu rajona Izglītības pārvalde
aicina 7., 8. klašu skolēnus piedalīties Eiropas Sociālā fonda
finansētajā Karjeras dienas pasākumā
2006. gada 26. maijā plkst.11.00 Preiļu 1. pamatskolā.

Jūs saņemsiet informāciju:

- Par RAV apgūstamajām izglītības programmām;
- Par iespējām pēc RAV beigšanas turpināt izglītību augstākajās mācību iestādēs un konkurēt Latvijas un ES darba tirgū.

Jūs apskatīsiet izstādi par RAV nodaļu darbu un audzēkņu darbiem.

Jūs tiksieties ar Rīgas Amatniecības vidusskolas audzēkņiem.

**Nacionālā radio un televīzijas padome paziņo, ka konkursam
apraides atļaujas (licences) saņemšanai radio programmas
apraidei 87,5 – 108 MHz diapazonā Preiļos ir saņemts pieteikums
no SIA «Digital Radiolinija».**

Ziņas par dalībnieku: SIA «Digital Radiolinija», reģ. nr. 40003782880,
adrese: Jūrmala, Mārupes iela 11, LV-2003. Vienīgais dalībnieks ir Anda Celma.

Dalībnieka iesniegtā vispārējā programmas koncepcija: konkursa uzvaras gadījumā dalībnieks plāno veidot muzikāli informatīvu programmu ar nosaukumu «RADIO JUMS», kuras mērķauditorija būtu latviešu un citu tautību klausītāji vecumā no 20 līdz 55 gadiem Preiļos, mūzikas formāts – 80. un 90. gadu mūzika. Raidlaika apjoms būtu līdz 60% svešvalodās un 40% latviešu valodā veidotu raidījumu par Preiļu un tuvāko apkārtnes pilsētu aktuālajiem notikumiem.

Dalībnieka iespējamie finansiālā nodrošinājuma avoti: SIA «Digital Radiolinija» pašu līdzekļi.

**Nacionālā radio un televīzijas padome paziņo, ka konkursam
apraides atļaujas (licences) saņemšanai radio programmas
apraidei 87,5 – 108 MHz diapazonā Preiļos ir saņemts pieteikums
no SIA «RRB VIĻŅA».**

Ziņas par dalībnieku: SIA «RRB VIĻŅA», reģ. nr. 40003788953,
adrese: Rīga, Kr. Valdemāra iela 149, LV-1013. Dalībnieki: SIA «Ruskoje Radio Baltija» — 20 daļas un SIA «Nord Development» — 80 daļas.

Dalībnieka iesniegtā vispārējā programmas koncepcija: konkursa uzvaras gadījumā dalībnieks plāno veidot muzikāli informatīvu programmu ar nosaukumu «PREIĻI FM», kuras mērķauditorija būtu latviešu un citu tautību klausītāji vecumā no 20 līdz 55 gadiem Preiļos, mūzikas formāts – muzikāli informatīvs. Raidlaika apjoms būtu līdz 55% svešvalodās un 45% latviešu valodā veidotu raidījumu par Preiļu un tuvāko apkārtnes pilsētu aktuālajiem notikumiem.

Dalībnieka iespējamie finansiālā nodrošinājuma avoti: SIA «RRB VIĻŅA» pašu līdzekļi.

**ĀTRI UN KVALITĀTĪVI VEIC
CELTNIECĪBAS DARBUS.**

Tālr. 6810233.

PERK motociklus: IŽ Planeta, IŽ Sport, Jawa (vecā)
vai citas markas (padomju laika ražojumu).
Jābūt labā stāvoklī, vēlams ar legāliem dokumentiem.
Tālr. 29452961, 4268529
vai rakstīt uz e-pastu talce61@inbox.lv

**PĒRK lauksaimniecībā
izmantojamo zemi virs 10 ha.**
Tālr. 6613932.

SIA «IBIZA»

Iepērk pie ceļa

Priēde		Egļe	
diam. 14-18	līdz Ls 26	diam. 14-17	Ls 33
diam. 18-24	Ls 34	diam. 18-24	Ls 38
diam. 26-45	Ls 34	diam. 25 <	Ls 38

Iepērk arī papīrmalku, finieri.

Tālr. 6303968, 6457973.

www.ibiza.lv

Ātra apmaksa. Slēdzam sadarbības
līgumus. Sniedzam transporta
pakalpojumus.

**IRĒJAM VAI PĒRKAM TELPAS
veikalam Līvānos.**

Tālr. 9296724, 9105566.

Kokmateriālu pārstrādes uzņēmums
Lielvārdē AICINA DARBĀ
STRĀDNIEKUS.
Nodrošinām ar gultas vietu. Stabila samaksa.
Tālr. 5071808, 9134005.

A/s «Latgales Finanšu un investīciju kompānija»
piedāvā aizņēmumi pensionāriem bez ķīlas
50-500 Ls līdz 2 gadiem, *pastāvīgiem klientiem*
procentu likme līdz 1,5%!

Preiļi, Raiņa bulv. 13-300. kab., Līvāni (otrdienas,
slimnīcas 2. st.). Tālr. 5324164, 8345847.

**SIA «Ranko» iepērk
mājlopus dzīvsvārā.**

Samaksa uz vietas.

Tālr. 5342807, 9161121, 6333669.

Dziedniece Gaļina Baisaitova
ārstē nervu slimības, galvassāpes,
impotenci, anurēzi, osteohondrozi, atrisina
ģimenes problēmas, zīlē uz kārtīm, kafijas
biezumiem, noņem lāstus, nosaka ūdens
āderu zonas. Ser. nr. LA001-01-06.
Tālr. 9948515, 8717345.

Mūža saules dienas beidzas,
Dusēt aiziet tēva sirds.
Izsakām līdzjūtību audzinātājam
Jāzepam Skutelim, TĒTI
smilšu kalnā pavadot.
5. klases skolēni, vecāki

Tēt,
Tava dvēsele klusē...
Darbs ne.
Tas ir nemirstīgs.

Skumju bridī esam kopā ar
skolotāju Jāzepu Skuteli,
TĒVU mūžībā aizvadot.
Salas pamatskolas kolektīvs

Lai mātes mīlestība paliek dzīļi, dzīļi sirdī
Par avotu, kur mūžam spēku smelt.
Skumju bridī esam kopā ar
mūsu kolēģi Žannu Osipovu,
MĀMIŅU mūžībā aizvadot.
Preiļu rajona tiesas kolektīvs

Birst ziedos asaras kā zvaigznes,
Jo tavā takā agri skujas krīt.
Cik grūti iedegti baltu sveci
Un ziedu klāju pār tavu kapu vīt.
Dalām bērdu smagumu ar mūsu
ilggadējās darbinieces
Lūcijas BOGDANOVAS tuviniekiem
un draugiem sakarā ar viņas pēkšņo
aiziešanu mūžībā.
Salenieku pansionāta administrācija